

BREDA DOET

Thematafel Breda Leert

Gezamenlijk Plan 2021

Subsidieverzoek 2021

Focus op de doorgaande ontwikkelingslijn

**Bredase organisaties die actief zijn
op de volgende domeinen**

**0/6-jarigen
4/12-jarigen
18+**

Concept 13 oktober 2020

INHOUDSOPGAVE

Thematafel Breda Leert 2021

Hoofdstuk 1: Inleiding

Hoofdstuk 2: Missie en visie

Hoofdstuk 3: Highlights 2020: wat hebben we bereikt

Hoofdstuk 4: Sub-groep 0/6-jarigen

- 4.1 Inleiding
- 4.2 Toetsingskader Breda Doet
- 4.3 Uitdagingen 2021
  - 4.3.1 Wettelijke opdracht VVE
  - 4.3.2 Schakelmomenten
- 4.4 Investeren op kwaliteit
- 4.5 Kostwinnersregeling wordt PeuterRegeling
- 4.6 Financieel luik

Hoofdstuk 5: Sub-groep 4/12-jarigen

- 5.1 Inleiding
- 5.2 Plan 4/12-jarigen voor 2021
- 5.3 Antwoorden op kernvragen
- 5.4 Brede ontwikkeling
- 5.5 Playing for Succes
- 5.6 Stichting Leergeld
- 5.7 Petje Af
- 5.8 Bewegen

Hoofdstuk 6: Sub-groep 18+

- 6.1 Inleiding
- 6.2 Accentverschillen
- 6.3 Begroting Welkomsttaal

Hoofdstuk 7: Financiën 2021

Bijlage apart beschikbaar: handtekeningen

(Bijlage in bewerking: monitoring)

(Nadere info: mjm.delgijer@breda.nl)

1. INLEIDING

Hierbij treft u het kader van “Breda Doet. Samen Door!” het Gezamenlijk uitvoeringsplan Breda Leert 2021 aan. Het plan trekt de inhoudelijke lijn van 2020, waarvoor u goedkeuring heeft verleend, door naar 2021. Wij verzoeken u ons subsidie te verlenen tot een totaalbedrag van € 5.085.000 voor 2021. Hieronder treft u kort enkele karakteristieken aan waarmee in het uitvoeringsplan rekening is gehouden. Wij melden u dat de Thematafel Breda Leert, waar een dertigtal organisaties aan deelnemen, tot een breed gedragen uitvoeringsplan 2021 is gekomen.

Met de ambities als vermeld in het Bestuursakkoord Breda Lef & Liefde, Hoofdstuk Leren, werken en ondernemen in Breda is rekening gehouden, alsmede met het raadsbesluit van 9 juli 2020 inzake “Breda Doet, samen doen 2021/2022” vastgesteld plus het bijbehorende subsidieplafond voor 2021.

Thematafel Breda Leert houdt rekening met de volgende ontwikkelingen: de landelijke wetgeving en de daaruit voortvloeiende verplichtingen, afspraken in het kader van het nieuwe Manifest VVE, de vaststelling door het college van de hernieuwde Strategische Onderwijs Agenda en definitieve besluitvorming door het college en zo nodig de gemeenteraad.

Daar waar mogelijk wordt samengewerkt met de wijkplatforms om in de wijken goede verbindingen tot stand te brengen vanuit de gedachte dat leefbaarheidsinitiatieven en activiteiten aan kracht winnen en effectiever worden wanneer ze, waar nodig en op maat, vanuit de thematafels ondersteund worden. Met name de basisscholen en de voorzieningen voor kinderopvang hebben regelmatig contact met de wijkplatforms om tot afstemming van activiteiten te komen waardoor de inzet wordt versterkt.

Overeenkomstig het sturingskader Breda Doet, samen doen 2021 / 2022 en de (begin) fase waarin we op dit moment verkeren, is dit plan vooral gericht op thema's te verdelen in drie sub-groepen:

- 0/6-jarigen: onder andere voor- en vroegschoolse educatie;
- 4/12-jarigen: schakelklassen, eerste opvang e.a.;
- 18+: verbinding met 0/6-jarigen, laaggeletterdheid, raakvlakken met 16/25-jarigen e.a.

Er is meer specifiek aandacht voor onder andere de overgangen en schakelmomenten tussen de partners (hieronder nader toegelicht), bestuurlijke prioriteiten en in verband met doorgaande ontwikkelingslijnen een brede samenwerking met andere (netwerk)organisaties. Er vindt onderlinge horizontale verantwoording plaats ten aanzien van het bereiken van ieders doelstellingen.

De partners blijven aandacht houden voor de inhoudelijke thema's taal, techniek en zorg. Centraal staan een soepel verloop van de overgangen van de doelgroepen tussen de organisaties, het versterken van de schakelmomenten en het daarmee maximaal borgen van de doorlopende leerlijn:

- consultatiebureau / voorschool;
- voorschool / basisonderwijs;
- eerste opvang / zachte landing po / vo;
- onderbouw / middenbouw;
- bovenbouw / v.o.;
- school / buitenschools.

De partners noemen onder andere deze schakelmomenten tussen voorschools en basisonderwijs:

- ontluikende en beginnende geletterdheid;
- psychologische (trauma-)begeleiding;
- ontwikkelingsmateriaal;
- warme overdracht en afstemming voorschool – groep1/2;
- ouderbetrokkenheid.

Verder wordt rekening gehouden met de effecten van Corona en met de wettelijke verplichtingen in het kader van het Onderwijs Achterstanden Beleid. Het subsidieplafond van deze thematafel bestaat voor een belangrijk gedeelte uit geormerkte rijksvergoeding. De voorgestelde bestedingen passen binnen de landelijke voorwaarden. Dit geldt tevens voor het beleid in het kader van voor- en

vroegschoolse voorzieningen. Wij volgen daarbij het landelijk beleid ten aanzien van de uitbreiding van het uren aanbod voor het jonge kind van 10 naar 16 uur. Het subsidieplafond voor 2021 bedraagt € 5.085.000, waarvan geormerkt:

- Kostwinnersregeling kinderopvang / PeuterRegeling € 300.000;
- Beschikbaar voor kleine initiatieven € 5.000;
- Extra inzet voor Taal 18+ € 300.000 (extra bedrag laatste jaar beschikbaar);
- Sociaal Medische Indicatie € 200.000;
- Vrij besteedbaar € 173.747.
- In vergelijking met 2020 is er voor 2021 € 135.111 méér beschikbaar (hogere rijksvergoeding).

Het subsidieplafond bestaat voor 95 % uit geormerkte rijksmiddelen (geen sub-plafonds vast te stellen). Inzet van het budget moet passen binnen het bepaalde in artikel 167 van de Wet primair onderwijs. De voor- en vroegschoolse educatie (VVE) wordt per 1 augustus 2020 volgens wettelijke opdracht uitgebreid van 10 naar 16 uur. Programma's in het kader van ouderbetrokkenheid blijven een belangrijk onderdeel van de VVE. De ouders / verzorgers wordt een financiële bijdrage gevraagd.

De richtlijnen die voor deze Thematafel gelden, zijn voor een belangrijk gedeelte gebaseerd op landelijke wet- en regelgeving (Wet primair onderwijs ea.). De Strategische Onderwijs Agenda Breda 2019/2020 – 2023/2024 en het Actieplan Taal gelden als basis voor de werkzaamheden aan de tafel.

Ook heeft het college de subsidieregeling over kinderopvang in Breda vastgesteld. Deze subsidieregeling is opgenomen in de Nadere regels subsidieverstrekking gemeente Breda 2017. Hiermee wordt de juridisch basis vastgelegd voor het verstrekken van subsidie in het kader voor een aantal regelingen m.bt. kinderopvang: de voorschoolse educatie, de kostwinnersregeling, PeuterRegeling en de sociaal medische indicatie.

Met het vaststellen van de Subsidieregeling wijzigen een aantal belangrijke onderdelen t.o.v. bestaand beleid:

- Het aantal uren voorschoolse educatie wordt uitgebreid naar 16 uur, zoals wettelijk bepaald door het Rijk.
- Het maximaal aantal uren Kostwinnersregeling / PeuterRegeling per week wordt uitgebreid naar 8 uur.
- Tot op heden was voorschoolse educatie voor ouders gratis. Met de nieuwe subsidieregeling gaan ouders de eerste 8 uur zelf betalen. Zij kunnen hiervoor een tegemoetkoming krijgen vanuit de kinderopvangtoeslag of een gemeentelijke tegemoetkoming.

VVE is een educatief programma van 60 weken, geboden door specifieke kinderopvangorganisaties, in de periode van 2.5 tot 4 jaar. De belangrijkste aanpassing om het VVE-aanbod binnen het huidige budget te realiseren is het niet meer 100% gratis aanbieden van VVE. Ouders gaan vanaf 1-1-2021 de eerste 8 uur zelf betalen, om de kosten zo laag mogelijk te houden.

Verder is er aandacht voor Sociaal Medische indicatie (SMI). SMI sluit beter aan bij de voorliggende voorzieningen die op deze tafel belegd zijn en de dienstverlening aan de ouders / verzorgers wordt helderder. We werken aan het opstellen van een "Protocol inzet SMI".

0/6

In 2020 heeft Corona een flinke stempel gedrukt op de samenwerking en werkzaamheden van alle partners van de subgroep 0-6 jaar. In de eerste plaats werd van de kinderopvangorganisaties gevraagd om kinderen van ouders is vitale beroepen op te vangen. Dat is gerealiseerd. De kinderopvang is gestart met noodopvang voor kinderen in kwetsbare situaties. Deze opvang kan aangevraagd worden door hulpverleners en is gratis. Kinderen hoeven niet bekend te zijn bij de kinderopvang of voorschool. Tot slot, doordat de basis van de samenwerking goed is belegd zijn we met elkaar in staat gebleken het aantal kinderen dat is toegeleid op peil te houden.

We zijn tot een aanbod gekomen waarmee wij een grote groep kinderen bereiken in de verschillende leeftijdscategorieën en de activiteiten voor ouders en kinderen zijn op elkaar afgestemd, zodat het ondersteunen van de ontwikkeling van kinderen (weliswaar in de thuissituatie) toch doorgang kon

vinden. Deze groep ouders & kinderen werden thuis bereikt en kregen speelgoed, folders en boekjes aangereikt. Daarnaast werden de ouders en kinderen (op gepaste afstand) gezien en is er wekelijks in ieder geval telefonisch contact geweest, via whats'ap of andere aansluitende communicatiemiddelen. Door middel van beeldbellen, filmpjes maken, overzicht van nuttige websites (bv digitale prentenboeken, speel-leermateriaal, educatieve websites, online bibliotheek etc). zijn ouders geïnformeerd.

Er is thuisaanbod ontwikkeld waar ouders samen met hun peuters thuis mee kunnen werken. Dit thuisaanbod werd of thuis gebracht, online verstuurd of door ouders opgehaald op de locatie met inachtneming van de RIVM richtlijnen.

Kortom, er is hard aan gewerkt de kwetsbare kinderen en gezinnen niet uit het oog te verliezen. Sardes geeft aan dat landelijk de toeleidingen VVE zijn gedaald, dat is in Breda niet gebeurd. Ondertussen is in 2020 veel aandacht uitgegaan naar de verbreding van het aanbod van 10 naar 16 uur. Dat is gerealiseerd per augustus 2020 en draait bij alle VVE aanbieders. In 2021 zullen we zicht krijgen op de effecten, ook nadat de ouderbijdrage wordt ingevoerd op 1 januari 2021. Om ook in 2021 slagvaardig aan de slag te gaan is, in het najaar van 2020, de overleg- en werkgroepstructuur van de subgroep 0-6 jaar aangepast. Verschillende werkgroepen zijn samengevoegd t.b.v. de efficiëntie van de overleggen.

4/12

De subgroep 4 – 12 jarigen gaat in 2021 in grote lijnen door met de basis die al jaren staat en werkt. Het betreft de onderdelen schakelklassen, zachte landing, VVE, ouderparticipatie en brede ontwikkeling. Deze onderdelen zijn van belang om te streven naar kansgelijkheid voor alle kinderen op de basisscholen van Breda. Hoe groot het belang is blijkt uit de uitbreiding van het aantal basisscholen dat deelneemt aan het samenwerkingsverband voor onderwijskansscholen, Onyx. Het onderdeel 'brede ontwikkeling' wordt vanaf 2021 omgezet naar 'Ontdek je talent'. In meerdere wijken van Breda wordt school-overstijgend de ontwikkeling van kinderen gestimuleerd. Dit op het sociale, creatieve en cognitieve gebied. Breda doet het samen!

Naast de bestaande onderdelen is er in 2021 een initiatief om te komen tot de implementatie van een educatief platform. Deze zal met ingang van school 2021-2022 opgericht zijn en gaan functioneren. We kijken vanuit de subgroep uit naar weer een hele prettige samenwerking met de diverse partners van Thematafel Breda Leert. Dit alles in het belang van de kinderen, hun ouders en alle anderen die willen en kunnen leren!

Verder hebben NAC Maatschappelijk en Petje af de doelstellingen als toegezegd voor 2020 gerealiseerd.

18+

Voor 2021 willen we dezelfde begroting en aantallen indienen bij de tafel. De reden hiervoor is vooral omdat we in vorig jaar in principe voor 2 jaar afspraken wilden vastleggen. Tijdens een evaluatie in de subgroep 18+ worden dezelfde middelen als 2020 zeker noodzakelijk gesteld om aan de resultaten en doelstelling te voldoen in het vorige uitvoeringsplan 2020. We onderschrijven dus deze doelstellingen ook voor het uitvoeringsplan 2021.

Wel worden er kleine verschuivingen en aandachtsvelden voor 2021 gegeven voor de 18+ sub groep. Voor het gehele veld 18+ de volgende aandachtspunten voor de uitvoering van 2021. De corona ervaringen hebben bij alle partners de digitale component van leren hoger op de agenda gezet. In 2021 zullen er zeker meer vormen van Blended Learning ingezet en ontwikkeld gaan worden voor deze doelgroep. Ook bij het aanbod voor de doelgroepen is de focus niet alleen op taal sec maar ook op digitaal groter geworden en zal ook in 2021 worden meegenomen. De nieuwe wet Inburgering 2021

De begroting van INOS-taalklassen blijft gelijk. Maar ook dit jaar spelen de indexeringskosten van personeel waar nog geen oplossing voor is. Dit punt dient gezamenlijk besproken te worden omdat meer partners hier mee te maken hebben.

Welkomsttaal gaat zich nu ook inzetten op avondlessen omdat daar vraag naar is. Breda taal levert ook dezelfde begroting voor 2021 aan met gelijke activiteiten. Daarnaast geven zij ook aan dat er in 2021 een wijziging gaat plaats vinden in de financiering van de training voor de taalvrijwilligers die zijn organiseerde. Mocht dit zo zijn dan zal er nog een post van ongeveer € 5000,- bij komen. Er wordt hiervoor aansluiting bij andere bronnen/middelen gezocht

2. MISSIE EN VISIE

Elke deelnemer aan de Thematafel werkt statutair vanuit een eigen missie en visie op de professionele werkzaamheden. Deze missie en visie van elke organisatie wordt onderdeel van de samenwerking aan de thematafel. Elke organisatie verleent kwaliteit in dienstverlening waar zij op aangesproken kunnen worden en verantwoording over aflegt.

De leden van de Thematafel Breda Leert streven de volgende gezamenlijke ambities na. De doelstellingen zijn ontleend aan Breda Doet, samen door 2021 / 2022 en enigszins aangescherpt.

MAATSCHAPPELIJK PROBLEEM	
Onvoldoende ontwikkeling en taalbeheersing bij kinderen	Kinderen komen voorbereid in het basisonderwijs en stromen goed door naar het voortgezet onderwijs
Breuken in de overgang tussen voorschools, primair onderwijs en voortgezet onderwijs	Onbelemmerde ontwikkeling van kinderen
Het bestaan van onderwijs achterstanden	Iedere inwoner krijgt het onderwijs dat bij hem of haar past
Onvoldoende taalbeheersing/ Laaggeletterdheid bij volwassenen	Taalondersteuning waar nodig

Overige aandachtspunten

De Bouwgroep Breda Doet heeft in het evaluatierapport Breda Doet 2017 / 2018 een aantal verbeterpunten aangegeven, bevestigd door de gemeenteraad. Hieronder wordt aangegeven hoe de Thematafel Breda Leert rekening heeft gehouden met de verbeterpunten.

1. Beoordelen van activiteiten en stellen van prioriteiten met behulp van het Toetsingskader Breda, samen doen

Voor de activiteiten waar subsidie wordt aangevraagd, is het format Toetsingskader ingevuld. De formats zijn zo concreet mogelijk ingevuld en gedurende het jaar 2021 zal regelmatig tussentijdse toets plaats vinden of de geprognosticeerde aantallen overeenstemmen met de werkelijke gegevens. Voorbeeld: voorafgaand aan de start van het jaar wordt een inschatting gemaakt van het aantal VVE-peuters dat bij een specifieke organisatie voor kinderopvang wordt verwacht.

2. Concrete inzet op afschalen en voorkomen opschalen

De meeste van de activiteiten die door de partners van de Thematafel Breda Leert worden uitgevoerd, hebben als doel het versterken van het individu (de peuter of de leerling) voordat deze aan het reguliere onderwijs begint. Daarmee wordt bevorderd dat de leerling een succesvolle schoolcarrière kan doorlopen en minder snel gebruik hoeft te maken van een maatwerkvoorziening. In die zin is sprake van het voorkomen van opschaling naar meer professionele begeleiding. Ook voor nieuwkomers worden gerichte projecten uitgevoerd die er voor zorgen dat leerlingen met verwachte startproblemen effectief worden voorbereid.

3. Verbinding tussen de Thematafel Breda Leert en andere tafels

Samenwerking tussen de deelnemers van de Thematafel Breda Leert en de ketenpartners is op velerlei plaatsen aan de orde. Het Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) richt zich onder andere op een specifieke groep ouders en leerlingen die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken. Doelgroep 0/12-jarigen. Samenwerking met onder andere School-CJG-ers, leerplicht en andere organisaties is een verrijking van de begeleiding. In de komende jaren zal deze samenwerking verder versterkt worden.

4. Snelle route voor de kleine initiatieven

De leden van de thematafel hebben het volgende afgesproken: indien in de loop van een jaar extra subsidieverzoeken worden ontvangen, dan worden deze begeleid door de kernpartners van de subgroep waar het subsidieverzoek binnen past. De kernpartner zorgt voor toegeleiding van het extra subsidieverzoek naar de thematafel voor plenair overleg (de zg. 'snelle route').

5. Toepassen spelregels met name betrokkenheid ervaringsdeskundigen

Partners aan deze tafel zijn professionele organisaties die gekwalificeerd personeel in dienst hebben. Zij voeren de projecten uit waarvoor subsidie wordt verleend. Alle betrokken scholen en organisaties voor kinderopvang hanteren de gebruikelijke standaards voor kwaliteit, onder toezicht van de Inspectie op het onderwijs. De vrijwilligersorganisaties die aangesloten zijn bij BredaTaal maken gebruik van de mogelijkheden van deskundigheidsbevordering en scholing van vrijwilligers én organisaties door inzet van professionals op het gebied van NT1 en NT2 van Stichting Lezen en Schrijven,

6. Proceskwaliteit

De Thematafel Breda Leert heeft in 2020 een zestal keren plenair vergaderd. Tijdens deze vergaderingen heeft inhoudelijk overleg over de centrale thema's plaats gevonden, de overgangen tussen de partners e.d. Hiermee is de basis gelegd voor een goede verdere samenwerking in 2021. Verder hebben drie subgroepen (0/6-jarigen, 4/12-jarigen en 18+) regelmatig overleg gevoerd. Binnen de subtafel Taal18+ is door de partijen die subsidie voor hun activiteiten hebben aangevraagd samengewerkt aan een gezamenlijke aanvraag.

7. Zichtbaar maken verbinding activiteiten thematafels en wijken (financieel en op menskracht)

De basisscholen hebben regelmatig contact met de wijkplatforms om tot afstemming van activiteiten te komen waardoor de inzet voor 4/12-jarigen wordt versterkt. Ook het Taalhuis stemt de programmatische inzet af met de wijkplatforms. Verder wordt door de organisaties voor de kinderopvang daar waar mogelijk samengewerkt met de wijkplatforms om in de wijken goede verbindingen tot stand te brengen vanuit de gedachte dat leefbaarheidsinitiatieven en activiteiten aan kracht winnen en effectiever worden wanneer ze, waar nodig en op maat, vanuit de thematafels ondersteund worden. BredaTaal en het Taalhuis zullen contacten leggen met de wijken om de mogelijkheden van Taalspreekuur en BredaTaalCafés bij voldoende vraag op locatie vorm te geven.

3. Highlights 2020: wat hebben we bereikt

0/6-jarigen

Het uitvoeringsplan van 2020 heeft het volgende opgeleverd:

- 410 kindplaatsen voor- en vroegschoolse educatie aangeboden;
- Deskundigheidsbevordering voor- en vroegschoolse educatie;
- Veel ouders hebben gebruik gemaakt van de Regeling Kostwinnersgezinnen kinderopvang;
- Samenwerking tussen de verschillende kinderopvangorganisaties is bevorderd;
- Doorgaande lijn voorschools en primair onderwijs versterkt;
- Ongeveer 515 kinderen werden door de JGZ toegeleid naar het VVE traject;
- Zorgpad VVE bij JGZ is beschikbaar gekomen waarmee gemonitord kan worden welke onderdelen van het VVE traject het kind heeft gevolgd, zodat onderzoek kan worden gedaan naar de effectiviteit van het VVE traject bij start op de basisschool;
- Dit zorgpad VVE is integraal verwerkt in het Digitaal Dossier van de JGZ 0-18 jaar;
- Rapporten van de onderwijsinspectie geeft het Vve traject in Breda de hoogste score (4) op het item ouderbetrokkenheid;
- De gecombineerde inzet homebased centerbased is bewezen effectief is voor kinderen die een vergroot risico lopen op een ontwikkelingsachterstand;
- Empowerment van de ouder wordt gestimuleerd bij het vergroten van ontwikkelingstimulerende vaardigheden ea;
- Bij zorg wordt er samen gewerkt en snel doorverwezen naar de jeugdgezondheidszorg en CJG Breda, waardoor in een vroegtijdig stadium erger kan voorkomen;
- Door continue de toeleidingscriteria te bezien en strakker te monitoren wordt steeds duidelijker welk kind het hardst het VVE traject nodig heeft, nl. het kind dat blootstellingsachterstand op taal heeft;
- Het basisonderwijs wordt steeds nauwer betrokken bij het VVE traject. Hierdoor worden werkwijzen beter op elkaar afgestemd;
- 'De kleine kapitein' voorziet in een behoefte bij kinderen die het niet redden op een regulier voorschool/Kinderdagverblijf met VVE (KDV VVE).

4/12

- Schakelklassen: 350 kinderen van 25 schakelklassen, tevens 'bijvangst' van 250 leerlingen;
- Logo 3000: ca. 300 leerlingen verdeeld over 11 scholen;
- Eerste opvang anderstaligen: 300 leerlingen afkomstig uit 37 landen;
- Zachte landing: ca. 180 leerlingen verdeeld over 10 scholen;
- Ondersteuning scholen met VVE-leerlingen (Onyx): ca 300 leerlingen bij 11 scholen;
- Brede ontwikkeling: techniekcoaches beschikbaar voor de ca. 50 basisscholen;
- Overgang PO-VO: alle scholen voor VO en PO in Breda.

18+

- KBS John F. Kennedy: 100 cursisten
- KBS Olympia: 40 cursisten
- KBS De Parel: 36 cursisten
- KBS Weilust 28 cursisten
- 15 cursisten overgedragen aan Kellebeek voor hoger niveau : B1 -> B2
- Inos heeft samen met Welkomsttaal (penvoerder: Nieuwe Veste) een aanvraag ingediend bij Tel mee met taal en subsidie ontvangen t.b.v. de doelgroep Laaggeletterde ouders.

Welkomsttaal heeft samen met INOS (penvoerder: Nieuwe Veste) een aanvraag ingediend bij Tel mee met taal en subsidie ontvangen t.b.v. de doelgroep Laaggeletterde ouders.

BredaTaal

Werkgroep Activiteiten: 10 BredaTaalcafé's: 552 deelnemers en 54 vrijwilligers. 31 Zomeractiviteiten voor 3000 deelnemers

Werkgroep Vrijwilligers: 5 basistrainingen Taalvrijwilliger (in samenwerking met vrijwilligersacademie en Stichting Lezen en Schrijven): 60 deelnemers. Workshop Syrië: 30 vrijwilligers. Ondersteuning wordt verleend aan hert Taalspreekuur door inzer van vrijwilligers van de aangesloten organisaties.

Werkgroep Netwerkverbreding en Subsidies/Fondsen: in 2018 hebben INOS en Mondiaal Centrum Breda zich aangesloten bij BredaTaal. Door synergie zijn – naast gemeentelijke subsidies - extra middelen gegenereerd voor de doelstelling: Iedereen kan Nederlands spreken, lezen en schrijven: Tel mee met Taal € 140.000,- en Taal en Toekomst € 13.500.-

Werkgroep Laaggeletterdheid: aandacht wordt besteed aan Laaggeletterdheid, d.m.v. workshops en trainingen Herkennen van Laaggeletterdheid.

Jaarlijks nemen 120 gezinnen deel aan Dreumes Spel Thuis DST, 180 aan VVE/ Spel Thuis en 120 aan de VoorleesExpress.

4. SUB-GROEP 0/6-jarigen

4.1 Inleiding

In het kader Breda Doet, samen doen staat het volgende beschreven: elk kind krijgt het onderwijs dat bij hem of haar past. Kinderen leren zelf spelenderwijs de taal te ontdekken, te ontwikkelen en te gebruiken. Wanneer extra ondersteuning op taal of ontwikkeling nodig is, is voor onze jonge Bredanaars het VVE traject beschikbaar. Deelnemende organisaties van het VVE traject sluiten aan bij de Thematafel Breda Leert. Aan deze tafel worden inhoudelijke besluiten genomen en worden subsidies toegekend. De onderlinge samenwerking en de ketenaanpak van de partners levert veel resultaten op. De samenwerking is in heel Nederland bekend als 'het geheim van Breda' en kent de nodige herkenning en waardering vanuit diverse lectoraten, onderwijsinspecties, ministerie OGW en wekt zelfs buitenlandse interesse. Zo werd de intensieve samenwerking als voorbeeld genoemd in de brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer in een kabinetsreactie Taskforce advies samenwerking kinderopvang en onderwijs (dd 13 juli 2018).

Gemeente Breda

Breda kiest ervoor om voorschoolse educatie gericht aan te bieden aan doelgroepeuters met een kwalitatieve blootstellingsachterstand op de taal die thuis gesproken wordt. , dat is immers de groep die dit het hardst nodig heeft. De gemeente Breda zet sterk in op ouderbetrokkenheid omdat zij van mening is dat het vooral de ouders zijn die er toe doen om de ontwikkeling van hun kind te stimuleren. Ouders krijgen al vanaf de geboorte van hun kind tools in handen waardoor ze zelf effectief aan de slag kunnen om de ontwikkeling van hun kind te stimuleren. Het ouderbetrokkenheidsprogramma kenmerkt zich door de permanente wisselwerking tussen de *homebased* (in de thuissituatie) en *centerbased* (in de voorschool) uitvoering. Het spelend leren op de voorschool wordt versterkt door informeel leren thuis. Er is een intensieve samenwerking tussen Jeugdgezondheidszorg, welzijn, kinderopvang en onderwijs.

Aan de basis van dit uitvoeringsplan liggen diverse documenten die hier kader aan geven. Vanuit de gemeente is er het beleidskader Breda, samen doen, het bestuursakkoord Lef en Liefde en de Strategische Onderwijsagenda 2019/2020-2023/2024. De middelen voor de thema's 'Leren' en 'Ontwikkelen' bestaan voor een belangrijk deel uit geormerkte rijks gelden die op grond van onder andere de Wet kinderopvang en de Wet primair onderwijs binnen strikte bestedingsvoorwaarden ingezet mogen worden. We geven uitvoering aan relevante onderwijswetgeving waaronder de Wet kinderopvang en de Wet primair onderwijs, Voor- en Voerschoolse Educatie, Wet educatie en beroepsonderwijs plus de regionale ontwikkelingen en lokale ontwikkelingen ten aanzien van het voorliggend veld en het CJG. Daarnaast worden er werkafspraken gemaakt in verschillende protocollen, o.a. voor het toeleiden, ouderbetrokkenheid en zorg in en rond de voorschool.

4.2 Toetsingskader Breda, samen doen

Aan de thematafel leert is een start gemaakt met de exercitie om het maatschappelijk probleem, de baat en de waarden te benoemen. Hieronder de basis voor het uitvoeringsplan van de thematafel 'Breda Leert' 0-6 jaar.

Maatschappelijk probleem

- Onvoldoende ontwikkeling in executieve functies en taalbeheersing bij kinderen
- Breuken in de overgang tussen voorschool, primair onderwijs en voortgezet onderwijs

Baat (draagt bij aan)

- Kinderen komen beter voorbereid in het basisonderwijs en stromen goed door naar het voortgezet onderwijs
- Onbelemmerde ontwikkeling van kinderen
- Gelijke kansen start basisonderwijs

Waarde

- Verbeteren van de onderwijskansen op het gebied van taal en executieve functies van jonge kinderen op het basisonderwijs.
- Het vergroten van ouderbetrokkenheid en inzicht bij ouders bij het educatieve traject van het kind in de leeftijd van 0-6 jaar.
- Door de nadruk te leggen op voordoen, kunnen ouders de executieve functies van hun kind bevorderen. Waardoor naar verwachting het kind beter leert hoe emoties te reguleren, te plannen en te ordenen bij start op de basisschool.
- Ouders zijn zich bewust van de rol en invloed die zij hebben op de positieve ontwikkeling van hun kind in de thuissituatie. Hiervoor wordt naast Dreumes Spel Thuis als middel VHT (Video Home training) ingezet.
- Interactieve vaardigheden van de ouder naar het kind, zijn in kwaliteit en kwantiteit verbeterd.
- Ouders worden betrokken bij buurtvoorzieningen zoals bibliotheek, speel-o-theek en CJG koffie ochtenden.
- Het partnerschap tussen voor- en vroegschool en ouders versterkt, zodat samen de verantwoordelijkheid genomen wordt voor de ontwikkeling van kinderen en zij elkaar daarbij ondersteunen en versterken (educatief partnerschap).
- Kinderen hebben een betere start in de voor- en vroegschool.
- Ouders nemen de eigen verantwoordelijkheid bij het ondersteunen van hun kind in de voor- en vroegschool
- Er is een betere afstemming tussen formeel en informeel leren.
- Er is een kwalitatief programma ouderbetrokkenheid in de VVE waarmee wordt voldaan aan de normen van de schoolinspectie. Deze zijn bedoeld om de ouder in de eigen kracht te zetten.
- Signaleren laaggeletterdheid bij ouders is vast onderdeel van de uitvoering van de JGZ. En er is een aandachtsfunctionaris laaggeletterdheid aangesteld.
- Soepele overgang van voor-naar vroegschool, van zorg naar welzijn, van onderwijs naar zorg en vice versa in het kader van doorgaande leerlijn.
- Meetbare ontwikkelingsstappen maken op het gebied van taal en de overgangen tussen de diverse schakelmomenten verder versoepelen zodat kinderen gelijkere kansen krijgen. Daarnaast vindt een kwalitatieve meting plaats van welbevinden, aanhaken in de groep, ontwikkeling op het niveau van het kind, basis sociale vaardigheden en woordenschatontwikkeling.
Indien hier geen extra inzet op plaatsvindt, zal de achterstand die kinderen hebben niet ingelopen worden c.q. verder oplopen. De kansenongelijkheid wordt groter.
- Vroegsignalering, en interveniëring waardoor kleine problemen klein blijven

Bereik

- Alle nieuwgeboren kinderen (circa 7000) in de gemeente Breda worden gescreend op de toeleidcriteria door de jeugdverpleegkundige/ jeugdarts van de gezondheidszorg West-Brabant (JGZ).
- 7.5 maand-groepsconsult voor alle kinderen die binnen de risicogroep vve vallen
- Video-Home-Training: 120 kinderen per jaar
- Dreumes spel thuis: 120 kinderen per jaar
- Voorschool: 389 aantal subsidieplaatsen
  - Ouderbijeenkomsten op de voorschool 4 maal per jaar.
  - Spelinloop ouder en kind op de voorschool
- Peuter spel thuis: 180 kinderen per jaar
- VoorleesExpress: 120 aantal kinderen
- Logo 3000 op de vroegschool
- De 11 Onyx-scholen nemen het overgrote deel van de kinderen uit de voorschoolse voorzieningen aan. Daarnaast is er een grote instroom van leerlingen vanuit de Eerste Opvang Anderstaligen. De aantallen wisselen per jaar. Schatting is dat ca. 300 leerlingen op onderwijskansen-scholen gebruik kunnen maken van deze middelen.

Zelfredzaamheid

- Er wordt sterk ingezet op het versterken van de eigen kracht van ouders, door middel van een tijdelijke ondersteuning waarbij hen geleerd wordt om zelfstandig de ontwikkeling van hun kind te stimuleren. Gestart wordt met voordoen (modellen) en vervolgens laat de ouder steeds meer zelfstandigheid zien. Op de VVE locaties dragen we bij en ondersteunen we de brede ontwikkeling van kinderen. Immers kinderen moeten opgroeien tot aardige, vaardig en waardige volwassenen. In de VVE locatie hebben we een extra opdracht op het gebied van

taal, rekenen, motoriek en sociaalemotionele ontwikkeling. Het stimuleren van de zelfredzaamheid van kinderen loopt als een rode draad door het aanbod heen. Door transparante communicatie met ouders weten ouders welke informatie met wie wordt gedeeld in het VVE traject. Door ouders inzicht te geven in de schakelmomenten (inzage folder) van het VVE traject weten zij in welke fase van het traject zij zich bevinden en wat er van hen verwacht wordt.

- Bredase kinderen en ouders hebben baat bij de voorgestelde activiteiten. Een extra taalaanbod in de school voor deze leerlingen én de mogelijke samenwerking met diverse partners, die de ouders kunnen ondersteunen, zorgt voor een grotere zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Zelf kunnen ze deelnemen door middel van extra taalactiviteiten voor ouders, Voorleesexpress, Spel aan huis, etc.

Synergie: de meerwaarde in de samenwerking

- Jeugdgezondheidszorg: alle kinderen in beeld van 0-18 jaar (soms al tijdens (kwetsbaar) zwangerschap). Zicht op de ontwikkeling van kinderen, indien tijdens de VVE periode blijkt dat er andere inzet nodig is dan VVE kan hiermee worden geschakeld gedurende het gehele (voor)schooltraject. Heeft jeugdverpleegkundigen in dienst met specialisatie VVE, met aandacht voor meertaligheid en laaggeletterdheid. Voert Videohometraining uit binnen Dreumes Spel Thuis en gaat mee naar het eerste huisbezoek Dreumes Spel thuis. Coördinatie VVE toeleiding wordt uitgevoerd door een jeugdverpleegkundige.
- Surplus: uitvoeren van Dreumes spel thuis , VVE spel thuis en de VoorleesExpress.
- Spel aan huis is opgenomen in de databank van het NJI als goed onderbouwde interventie. Heeft intensieve samenwerking het Centrum voor Pedagogische Innovatie (CPI) van de Fontys Hogeschool, waarbij de methodiek van VVE spel Thuis steeds verder doorontwikkeld wordt.
- Bibliotheek Breda: ondersteunen in het gezamenlijk doel om kinderen en hun ouders tot meer lezen aan te zetten. Het verzorgen van Boekstart. Boekstart in de kinderopvang, projecten ouderparticipatie Tel mee met Taal, pedagogische Taal Oppas en Inzet Taalhuis. Verstrekker van boekstart kasten op het consultatiebureau van de JGZ en het boekstartkoffertje.
- Partners onderwijs: scholen ondersteunen in hun kerntaak om taalarme kinderen naar een hoger niveau te tillen en ouderbetrokkenheid te vergroten. Werken nauw samen met voorscholen, Surplus om een doorgaande lijn zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Zijn goed op de hoogte van de verwijzing naar VoorleesExpress.
- Gemeente Breda: regie/afstemming/samenwerking rondom VVE beleid en ontwikkelingen organisator van thematafel Breda Leert.
- Voorscholen, Kinderopvang met VVE 16 uur per week kinderopvang met een VVE programma. Werkt nauw samen met vroegscholen , Surplus en JGZ.
- De HBO-coaches worden voor alle betrokken organisaties ingezet. Ook worden pedagogisch medewerkers gezamenlijk opgeleid.
- 'de Kleine Kapitein': Wanneer kinderen gestart zijn op voorschool en kinderen vallen uit op basis van gedragsproblemen, ontwikkelingsachterstand of forse taal/spraakachterstand dan kunnen deze kinderen op voorschool plus groep: 'de kleine Kapitein' geplaatst worden. Wat gestart is als een pilot ontwikkelt zich nu in de richting van een tussenstation voor kinderen die een onderzoekstraject ingaan (Libra, Ketalis, Oriëntatiefase MKD) Tevens worden ouders ondersteund en begeleid gedurende de plaatsing op de Kleine Kapitein. Zonder dat de kinderen thuis komen te zitten worden deze kinderen versneld geplaatst bij de interventie die het beste bij hen past.
- Fontys Hogeschool: Zij levert stagiaires t.b.v. Spel Thuis uitvoerders. En zij verricht onderzoek door het centrum voor pedagogische innovatie (CPI) waarin zij aanbevelingen doen voor de methodiekontwikkeling van Spel Thuis.
- CJG In geval van opvoedingsproblematiek wordt in overleg met de ouders/verzorgers of de coördinator ouderbetrokkenheid of de voorschoolcoach of de JGZ doorverwezen naar het CJG
- JGZ, Surplus, Voorschool/ KDV VVE en onderwijs: werken intensief samen, kennen elkaar en hebben gezamenlijke protocollen.
- Schakelmomenten hebben grote aandacht, zodat doorgaande lijn wordt doorgezet. Samenwerkingsafspraken worden gemaakt.
- Kinderen die aan het VVE traject hebben deelgenomen zijn middels overdracht bekend bij het basisonderwijs.
- Ouders zijn goed op de hoogte en weten wat, met wie besproken wordt

- Scholen hebben al vele vormen van samenwerking. In de nadere toelichting (onderdeel van plan 4 – 12 jarigen) staan die per onderdeel vermeld..

Vakmanschap

Het vakmanschap houden we op verschillende manieren op een hoogwaardige kwaliteit. In de ondersteuning zorgen we dat landelijke ontwikkelingen en onderzoeken vertaald worden naar het eigen aanbod. Daarnaast wordt er zorg gedragen dat de pedagogisch coaches, pedagogisch medewerkers, jeugdverpleegkundigen, jeugdartsen en het team ouderbetrokkenheid hun werk goed kunnen doen. De professional:

- Heeft kennis van de ontwikkeling van het jonge kind. Met name de executieve functies (zelfsturing) , lichamelijke- , communicatieve en psychosociale ontwikkeling. Deze wordt up to date gehouden door interne scholingen
- Heeft kennis van de methodiek van spel aan huis van ‘meekijken’ naar ‘bewust actief spelen’ met het kind
- Heeft kennis van de VVE programma’s
- Kan Video Home Training uitvoeren (speciaal opgeleide professionals)
- Heeft kennis over ouderbetrokkenheid op de locatie en de transfer naar de thuissituatie
- Is communicatief vaardig
- Is outreachend en actief
- Kan goed samenwerken
- Heeft taalniveau minimaal 3 F
- Kan oplossingsgericht werken (jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen)
- Werkt opbrengstgericht (PDCA)
- Probeert in de zwangerschap de ouderbetrokkenheid al te beïnvloeden (speciaal opgeleide verzorgverpleegkundigen JGZ)
- Werkt conform het protocol toeleiding, drang en dwang en zorg in en om de voorschool
- Het kunnen stimuleren van ouders tot deelname voorschool van hun kind
- Is open, enthousiast, activerend, toegankelijk, betrouwbaar en kan mensen overtuigen
- Maakt (vermoeden van) laaggeletterdheid bespreekbaar en weet welke interventies ingezet kunnen worden.
- Heeft kennis van meertaligheid en opvoeding en de invloed van meertaligheid op het kind. Kan ouders hierover informeren.
- Deskundigheid op niveau houden door intervisiebijeenkomsten, het bijwonen van congressen en ontwikkelingen bijhouden binnen het vakgebied wat de medewerker uitoefent.
- Daar waar nodig krijgen medewerkers scholingen, deskundigheidsbevorderingen, opfriscursussen of verdiepcursussen over het VVE traject en/of VVE methode en de vertaling naar het aanbod op de werkvloer

Tevredenheid

- Effectmeting: observatierapport, speelplan en evaluatierapport onderdeel van Spel aan Huis methodiek
- Met regelmaat vinden evaluatiegesprekken plaats met ketenpartners en wordt daar waar nodig bijgestuurd en geïmplementeerd.
- Evaluatie met klanten na afloop groepscontactmoment 7,5 maand JGZ.
- Als het kind n.a.v. het doorlopen van het VVE-traject met een goede startkwalificatie naar het basisonderwijs kan.
- Alle kinderen worden altijd geplaatst op school (zodat verlenging voorschool niet nodig is)
- Evaluatiemomenten worden gerealiseerd met voor- en vroegschool om samenwerking te verbeteren.
- Inzet van team toeleiding ouderbetrokkenheid met als doel dat alle kinderen gebruik kunnen maken van een VVE voorziening, dus ook de kinderen van ouders die door omstandigheden lastig te bereiken zijn.

4.3 Uitdagingen 2021

4.3.1 Wettelijk opdracht vanaf 1 augustus 2020

De subgroep 0-6 jaar krijgt te maken met een grote opdracht in 2020, namelijk de wettelijke uitbreiding van 10 naar 16 uur voorschool per week, per vve-kind. De uitbreiding van 10 naar 16 uur VE is opgenomen in het Regeerakkoord ‘Vertrouwen in de toekomst’. Volgens de Wet op het Primair

Onderwijs (WPO artikel 166) zijn gemeenten verantwoordelijk voor het organiseren van voldoende aanbod van VE. De minister stelt dat:

- het gaat om het organiseren van een totaal aanbod van 960 uur over 1,5 jaar (voor een peuter van 2,5 tot 4 jaar);
- waarbij alleen de eerste 6 uur per dag worden meegerekend in het totale aanbod van 960 uur;
- het aanbod van 960 uur over meer dan 40 weken per jaar mag worden aangeboden en/of variabel naar leeftijd.

Met alle partners van de subgroep is gewerkt aan een scenario om bovenstaande opdracht te realiseren, inclusief behoud van het homebased component. De subgroep 0-6 jarigen maakt zich als geheel sterk om vanaf augustus 2020 aan alle VE kinderen een 16 uren aanbod te realiseren. We nemen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de uitvoering binnen het gevraagde budget. Daarnaast lopen we in 2020 een gezamenlijk traject om tot een nieuwe vorm van het financieren van vve te komen, zodat we vve ook op langer termijn betaalbaar houden en behoud van kwaliteit en bereik borgen.

4.3.2 Schakelmomenten

Gegeven de omvang van bovenstaande opdracht nemen we het gehele VVE-beleid onder de loep. Zodat we nog beter de kinderen bereiken met het grootste risico op een onderwijsachterstand. Hierbij is samenwerking op de schakelmomenten ontzetting van belang*. Hieronder een overzicht van de belangrijkste schakelmomenten:

- 16 maanden JGZ schakelt met Surplus vanwege Dreumes Spel Thuis en VHT (video Home training)
- 16-24 maanden Surplus schakelt met JGZ/CJG indien zorg bij kind wordt gesignaleerd.
- 20 maanden JGZ schakelt met Voorschool of KDV VVE
- 2 jaar – 2,5 jaar Team toeleiding schakelt met JGZ indien ouders hun kind niet hebben aan kunnen melden bij de voorscholen/KDV VVE
- 2,5 jaar – 4 jaar Voorschool schakelt met Surplus vanwege VVE spel thuis. Voorschoolcoaches schakelen indien nodig met JGZ/CJG/ Intern begeleiders onderwijs/ Kleine Kapitein/ relevante ketenpartners.
- Kleine kapitein schakelt met speciaal onderwijs/speciale zorg/regulier onderwijs
- 3,5 jaar JGZ schakelt indien nodig met RSV Breda, om te bekijken of kind kan instromen met een arrangement op regulier onderwijs of op speciaal onderwijs
- 3,9 jaar – 4 jaar: Voorschool/KDV VVE schakelt met vroegschool Basisonderwijs.
- 4 jaar – 6 jaar: Basisschool schakelt met Surplus vanwege aanmelden VoorleesExpress
- 4 jaar – 19 jaar Basisschool schakelt met JGZ /CJG indien zorg bij kinderen wordt gesignaleerd.

*De AVG is een belangrijk aandachtspunt om de samenwerking op de schakelmomenten te optimaliseren.

Schakelmomenten 0-4

In 2020 zijn de toeleidcriteria voor het VVE traject aangepast en is het traject opgesplitst in twee zorgpaden

1: op basis van alle toeleidcriteria *dit zorgpad is exclusief voorschool*

2: op basis van het criterium blootstellingsachterstand *dit zorgpad is inclusief voorschool*.

Tijdens het eerste zorgpad van het VVE traject wordt vooral ingestoken op de normale ontwikkeling van het kind en de mate van betrokkenheid van de ouders. Als blijkt dat er sprake is van blootstellingachterstand bij het kind, vervolgt het kind zorgpad 2. Als hier geen sprake van is dan eindigt het VVE traject op de leeftijd van 14-18 maanden. Kinderen die deelnemen aan zorgpad 2 van het VVE traject worden uiteindelijk ook geplaatst op een voorschool of kinderdagverblijf VVE. Tenzij er meer zorg nodig is. Het toeleiden van kinderen gebeurt door de Jeugdgezondheidszorg. In het protocol toeleiden wordt dit proces beschreven.

Zorgpad 1 bestaat uit de homebased en centerbased componenten:

7,5 maand groepscontactmoment VVE uitgevoerd door de VVE verpleegkundige van de JGZ. Dit is onderdeel van het basispakket JGZ, waarbij de ouder een belangrijke rol speelt in het leren 'praten' van je kind, ontwikkelen van de mondmotoriek en het introduceren van het (voor)lezen van boekjes. Ook boekstart en bezoek aan de bibliotheek wordt hierin besproken en uitgelegd. Daarnaast wordt het

kind door de JGZ op vooraf vastgelegde contactmomenten conform het basispakket JGZ gemonitord op ontwikkeling van de taal en de rol van de ouder hierin.

14 maanden contactmoment VVE uitgevoerd door de jeugdverpleegkundige van de JGZ. De taalontwikkeling wordt gemonitord en de ouderbetrokkenheid wordt verder uitgevraagd.

Indien blijkt dat er sprake is van een blootstellingsachterstand wordt het kind toegeleid naar zorgpad 2 van het VVE traject en aangemeld voor de voorschool/kinderdagverblijf VVE.

Wanneer een ouder, die de Nederlandse taal niet spreekt en gemotiveerd moet worden/ niet te bereiken is/ niet begrijpt wat de voorschool inhoudt of het doelgroepkind niet ingeschreven heeft bij de voorschool, wordt het team toeleiding van het ouderbetrokkenheidsteam ingezet. Zij gaan op huisbezoek, om deze ouders te ondersteunen, uitleg te geven over de voorschool en werkwijze voorschool – indien nodig in de moedertaal van de ouder of met gebaren- of gaan fysiek mee naar de voorschool.

Zorgpad 2 bestaat uit de volgende homebased en centerbased componenten:

16 maanden dreumes spel thuis; doelgroepkinderen krijgen een bezoek van de VVE verpleegkundigen JGZ waarin psycho-educatie wordt gegeven over taal/spraakontwikkeling van het kind en de rol van de ouder hierin. Tevens wordt de dreumes spel thuis spelbegeleidster (student pedagogiek) geïntroduceerd in het gezin. Zij blijft vervolgens 10 weken spelen en laat d.m.v. modellering (voordoen) zien hoe je als ouder d.m.v. meespelen invloed kunt hebben op de ontwikkeling van je kind. Eenmalig wordt in deze periode videohometraining uitgevoerd en wordt één bijeenkomst op video opgenomen en direct nabesproken met de ouder, zodat de ouder de positieve resultaten kan zien. Maximaal kunnen 2 kinderen van een gezin deelnemen aan Dreumes Spel Thuis, bij het derde wordt gekeken naar een passender interventie.

2,6 jaar – 4 jaar voorschool/kinderdagverblijf (KDV) VVE deelname. Gedurende 16 uur per week bezoekt het kind de voorschool/KDV VVE. De voorscholen melden de kinderen aan bij VVE spel thuis. In deze periode ontvangen de kinderen VVE spel thuis 1 uur per week gedurende 20 weken van een spelbegeleidster van Surplus welzijn. De spelbegeleidster maakt een koppeling tussen formeel en informeel leren d.m.v. speelgoed, werkbladen en observaties tussen het VVE-programma wat het kind volgt op de voorschool en VVE Spel Thuis in de thuissituatie (homebased).

3,6 jaar contactmoment met jeugdarts JGZ. Bekeken wordt met de ouders of het kind in kan stromen op het reguliere onderwijs of dat het RSV Breda ingeschakeld moet worden.

Schakelmomenten 4-6

Ondersteuning scholen met VVE-leerlingen (BOB - Onyx)

De leerlingen uit de voorscholen komen voor het overgrote deel terecht op de Onyx-scholen. Onyx is een interbestuurlijk samenwerkingsverband van scholen met een hoog percentage gewichtenleerlingen. De criteria voor leerlingen die recht hebben op voorschoolse voorzieningen wijken flink af van de criteria voor de gewichtenregeling op de basisscholen. Hierdoor lijkt het om verschillende leerlingen te gaan, terwijl het om dezelfde doelgroep leerlingen gaat. Namelijk leerlingen die vanuit hun taalarme thuissituatie, met zowel een allochtone als autochtone achtergrond, achterstanden dreigen op te lopen in hun ontwikkeling. Hierdoor staat een kansenongelijkheid die niet wenselijk is. Onyx-scholen zetten zich in gezamenlijk in om deze ongelijkheid weg te werken c.q. te beperken. Daar zijn extra middelen voor nodig, naast de rijksmiddelen. Deze middelen zijn onderdeel van het subplan 4-12 jarigen. De extra middelen zijn nodig voor de volgende activiteiten op de basisschool:

1. Ontluikende en beginnende geletterdheid
Bijvoorbeeld: Uitbreiding boeken Bibliotheek op School voor leerlingen van 2,5 tot 4 jaar en/of starten met Bibliotheek op School. Bij aanschaf boeken voor 2,5 tot 4 jarigen zouden ook ouders van gekoppelde voorscholen van het uitleensysteem gebruik moeten kunnen maken.
2. Psychologische (trauma-)begeleiding
We zien een toename van instroom van leerlingen uit oorlogsgebieden in onze scholen. Naast hun achterstand op cognitief gebied, hebben deze leerlingen in toenemende mate psychische problematiek door traumatische ervaringen vanuit hun vaderland. Om de leerlingen hierin te

kunnen ondersteunen zouden we vanuit de subsidie, psychologische (trauma-) begeleiding willen inzetten en/of leerkrachten willen scholen hierin.

3. Ontwikkelingsmateriaal

Het instroomniveau van kleuters blijkt de afgelopen jaren steeds lager te liggen, ondanks de enorme inspanning bij de voorschoolse voorzieningen. Om de kinderen naar een hoger niveau te krijgen zijn extra materialen nodig voor de kleutergroepen. Met deze subsidie kunnen de scholen specifieke ontwikkelingsmaterialen aanschaffen om aan de behoefte van de kinderen te kunnen voldoen. Het zijn grotendeels materialen op het gebied van woordenschatuitbreiding, maar zeker ook motorische ontwikkeling.

4. Warme overdracht voorschool – groep 1/2

De overdracht tussen voorscholen en de basisschool (groepen 1/2), vraagt om verbetering en meer afstemming. Met deze subsidie kan een deel van het team of individuele leerkrachten scholing volgen en/of beleidsstukken schrijven. Daar waar mogelijk en wenselijk kan de scholing in gezamenlijkheid met voorschoolse voorzieningen gevolgd worden. Het moet scholing betreffen op het gebied van OAB, bijvoorbeeld op het terrein van NT2-didactiek, collegiale consultatie met voorschool, kindvolgsysteem en/of creatieve expressie. Ook is het mogelijk om samen met de voorschoolse voorzieningen doorlopende leerlijnen op te zetten c.q. uit te werken.

Het opstellen van een structurele terugkoppeling van basisscholen naar voorschoolse voorzieningen kan hier ook een onderdeel van zijn.

5. Ouderbetrokkenheid op het schakelmoment

We zien de overgang van voorschool naar vroegschool (basisschool) als een belangrijk schakelmoment. In de voorschoolse periode worden ouders nauw betrokken bij de ontwikkeling van hun kind. Op de basisschool is dat niet structureel geregeld.

De Onyx- scholen willen graag de ouderbetrokkenheid vergroten. Bijvoorbeeld door middel van aanbieden van informatie over ontwikkelingsfasen van kinderen, informatiemomenten over wat een school verwacht van ouders, wat ouders thuis kunnen doen en aanschaf materialen in het belang van ouderbetrokkenheid.

VoorleesExpress.

In deze periode leiden basisscholen de kinderen toe naar de VoorleesExpress. Vrijwilligers en/of studenten HBO pedagogiek bezoeken de gezinnen thuis om de taalontwikkeling van kinderen te stimuleren en de taalomgeving thuis te verrijken. De vrijwilliger/student leest voor (modelling) en probeert ouders gaandeweg (beter) in staat te stellen om zelf op hun eigen manier de taalontwikkeling van hun kinderen te stimuleren. Er wordt ook een bezoek aan Bibliotheek Breda gebracht en uitleg gegeven over de verschillende soorten boeken. Voor alle VVE voorzieningen is het nu mogelijk om een home based interventie VVE (Spel thuis) aan te bieden.

4.4 Investeren op kwaliteit

Het Waarderingskader van de Onderwijs Inspectie kent drie waarderingskaderen te weten, Kan beter, Voldoende en Goed. De GGD geeft in haar rapporten de inspectie items weer met voldoet of voldoet niet aan wet en regelgeving. De inspectie items betreffende het voorschoolse educatievallen onder het domein Pedagogisch klimaat. Het ambitieniveau moet voor wat betreft de score door de Inspectie van Onderwijs en de GGD minimaal een 3 of een 4 zijn. Bij de beoordeling of de opgenomen doelen en afspraken zijn gehaald, is deze score doorslaggevend. Opdat de gemeente gegarandeerd is van de kwaliteit van de voorschoolse educatie, dient de beoordeling door de GGD vooraf te gaan aan het verstrekken van subsidie.

De voortgang van de kwaliteit van het VVE traject wordt tenminste 1 keer per jaar geëvalueerd door de subgroep VVE 0-6 jaar (coördinerende werkgroep innovatie VVE).. Deze werkgroep VVE monitort de voortgang en rapporteert aan de Stuurgroep VVE.

Om de flexibiliteit van de inzet van voorschoolse educatie in de wijken te bevorderen zal er flexibel omgegaan worden met de jaarlijks gemaakte afspraken over de verdeling van kindplaatsen over aanbieders. Daarmee kan adequaat worden ingespeeld op tussentijds geconstateerde demografische verschuivingen.

We maken gebruik van een VVE programma, waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling van een kind wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaalemotionele ontwikkeling. Het gaat in Breda om de programma's Piramide, Kaleidoscoop en Uk en Puk. Homebased maken we gebruik van de landelijke methodiek spel aan huis, dit programma is op de kwaliteitsladder van het NJI aangenomen als een goed onderbouwde interventie.

De component homebased en centerbased is een belangrijk kwaliteitscriteria. Om optimaal resultaat te realiseren is observatie op de groepen een essentieel onderdeel van de aanpak. Zodat er in de thuissituatie verder gewerkt kan worden aan de ontwikkeling en taalstimulering van het kind, wat naadloos aansluit bij de programma's van de centerbased interventies. De VVE verpleegkundigen, pedagogisch medewerkers, voorschoolcoaches en leerkrachten die wij inzetten, worden of zijn geschoold in het opbrengstgericht werken. Daardoor zijn we allen in staat om op de juiste manier aan te sluiten op de ontwikkeling van het kind. De ontwikkeling van de executieve functies bij peuters en kleuters worden gestimuleerd, spel en spelen staan centraal. Centrale doelstelling is het stimuleren van zelfregulering bij peuters en kleuters.

De pedagogisch medewerkers beschikken over de landelijk vereiste kwaliteit, waaronder taalniveau 3F.

We zetten op alle locaties waar voorschoolse educatie wordt aangeboden, ter ondersteuning van de pedagogisch medewerkers, HBO geschoolde professionals in om de in het Manifest genoemde doelen te kunnen realiseren. De HBO -coach ondersteunt en coacht de pedagogisch medewerker in opbrengstgericht werken, zodat deze in staat is om een rijke speel/leeromgeving te creëren en ondersteuning op cognitief en emotioneel gebied te verlenen, waardoor de taalontwikkeling van het kind nog effectiever gestimuleerd wordt. De HBO-coach vertaalt het uitvoeringsplan (of werkplan VVE) naar een actieplan voor de locatie en voert dit samen met de pedagogisch medewerkers uit. Samen met de mentor van het kind wordt de voortgang besproken en de te nemen stappen in spel en in eventuele zorgtrajecten. De HBO coach bewaakt het traject op de voorschool tot en met de warme overdracht. Ook is zij de gesprekspartner voor de JGZ. Eveneens wordt er breder opgeleid en de inzet van de pedagogisch coach kan hieraan een bijdrage leveren.

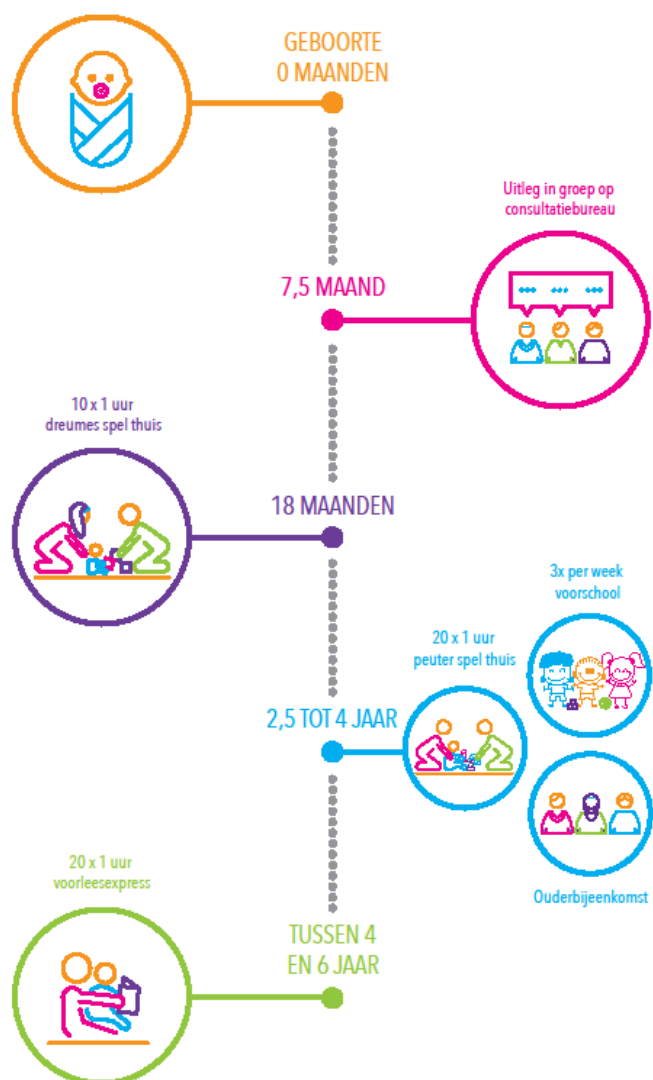
4.5. PeuterRegeling (voorheen Regeling Kostwinnersgezinnen Kinderopvang)

Deze regeling vormt een aanvulling op de regeling van de belastingdienst inzake kinderopvang. Gezinnen waarvan één ouder werkt én voor eenoudergezinnen, komen voor een tegemoetkoming in aanmerking. De organisatie voor kinderopvang vraagt de korting aan en verrekent het met de ouders. De korting geldt voor de ouders van de peuters tussen 2,5 en 4 jaar. Doel van de regeling is dat zoveel mogelijk peuters naar een voorschoolse opvang gaan. Kinderen hebben geen VVE indicatie. De regeling is voor 2021 aangepast als gevolg van de invoering van de uitbreiding van de VVE van 10 naar 16 uur. Zie de totaal-berekening in paragraaf 7. Voor specificatie: zie laatste pagina.

4.6. Financieel luik 2021

Toeleiding		
Jong JGZ (JGZ)	Registratiepunt	€ 132.047
	Meertaligheid en laaggelett	€ 24.360
	Video Home Training	<u>€ 36.235</u>
		€ 192.642
Ouderbetrokkenheid-interventies		
Surplus	VVE spel thuis	€ 314.064
	VVE dreumes	€ 79.067
	Team toeleiding	€ 63.944
	Voorleesexpress	<u>€ 147.292</u>
		€ 604.367

VVE kindplaatsen (373) Kober (350) Bloem (11) Woelewippie (5) Pebbels (7)		€ 2.198.351
SMI = Sociaal Medische Indicatie		€ 200.000
Kleine Kapitein		€ 60.000
Totaal subgroep 0-6 jarigen	Totaal	€ 3.255.260

5. SUB-GROEP 4/12-jarigen

5.1 Inleiding

Nederland is een ontwikkeld land waar veel kinderen het goed hebben. Ieder kind heeft talenten en mogelijkheden, maar niet ieder kind krijgt dezelfde mogelijkheden deze te ontdekken en te ontwikkelen: kansenongelijkheid. Ook in Breda werken we hard om kinderen met achterstanden en kinderen die opgroeien in achterstandssituaties te ondersteunen, zodat ook zij op kunnen groeien tot volwassenen met zelfvertrouwen die een actieve bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij.

Wij vinden het belangrijk dat ieder kind op zoek kan gaan naar zijn of haar eigen talenten en mogelijkheden door het aanbieden van diverse nieuwe (leer)ervaringen. Wij willen bouwen aan het zelfvertrouwen van kinderen en hiermee een bijdrage leveren aan een positiever zelfbeeld. We willen de kinderen leren verantwoording te nemen voor hun eigen leven om zodoende een actieve bijdrage te leveren aan de maatschappij.

Op het moment dat je kinderen op jonge leeftijd weet te motiveren, wordt de kans verkleind dat kinderen later buiten de maatschappij komen te staan. Daarom is het zo belangrijk om de kinderen in de leeftijd van 10 tot 14 jaar te bereiken. Op die leeftijd is ondersteuning wenselijk voor de grote veranderingen die komen in hun leven zoals de overgang van PO naar VO.

In dit plan staan de programma's beschreven van het onderwijs (B.O.B.) en relevante onderwijsaanvullende programma's. De programma's van NAC Maatschappelijk en Petje af Breda zijn aanvullend op het reguliere basisonderwijs en (v)erkennen talent, ontwikkelen basisvaardigheden, beperken schooluitval en vergoten het zelfvertrouwen en de wereld van kinderen. Daarmee krijgen kinderen in achterstandssituaties aanbod voor een gezonde sociaal-emotionele basis. Kinderen keren met meer zelfvertrouwen en plezier terug naar school. Daarmee werken de programma's preventief en wordt de kans op schooluitval verminderd. Stichting leergeld is ondersteunend aan het onderwijs en de onderwijsaanvullende programma's.

In de volgende pagina's worden de programma's per organisatie beschreven. Daarnaast wordt het belang van de samenwerking tussen de verschillende organisaties beschreven en op welke manier de betreffende organisaties elkaar aanvullen.

5.2 Plan voor 2021

B.O.B. heeft in 2019 samen met de gemeente de nieuwe strategische onderwijsagenda opgesteld. Naast reeds bekende aandachtspunten is in deze onderwijsagenda ook aandacht gevraagd voor een soepel verloop van de schakelmomenten:

- Kinderopvang - voorschool
- Voorschool - basisschool
- Eerste opvang - zachte landing PO en VO onderbouw (ook expats)
- Onderbouw - middenbouw
- Bovenbouw – VO
- School – buitenschools

Kinderopvang – voorschool

Voor de doorlopende leerlijn is het van belang ook het schakelmoment van kinderopvang naar voorschool mee te nemen. De uitwerking hiervan wordt meegenomen in het plan voor 0-6 jarigen.

Voorschool - basisschool

Bij het bestrijden van onderwijsachterstanden staat taalontwikkeling centraal. In toenemende mate is het van belang om ook de executieve functies in de programma's aandacht te geven. Wij zien een verminderde

zelfstandigheid bij instromende kleuters. Voor de taalontwikkeling wordt allereerst aansluiting gezocht bij de VVE-activiteiten die onderdeel uitmaken van de aanvraag voor de leeftijdscategorie 0-6-jarigen. Dit met als doel voor deze kinderen een doorgaande leerlijn te garanderen.

Aandachtspunten voor dit schakelmoment zijn:

- Ontluikende en beginnende geletterdheid
- Psychologische (trauma-)begeleiding
- Warme overdracht voorschool – groep 1/2
- Ouderbetrokkenheid op het schakelmoment

Eerste opvang - zachte landing PO en VO onderbouw

Een bijzondere categorie kinderen binnen het project Schakelklassen betreft de stedelijke opvang van anderstaligen, die niet aanspreekbaar zijn in het Nederlands. Meestal gaat het hierbij om kinderen van asielzoekers, statushouders en arbeidsmigranten. In het schooljaar 2018-2019 maakten 243 kinderen uit 44 landen gebruik van deze voorziening.

In aansluiting op ondersteuning in de stedelijke opvang gaan deze kinderen naar reguliere scholen. Om deze kinderen goed te laten landen in het reguliere basisonderwijs plegen scholen extra inzet waarvoor ze financiële steun kunnen aanvragen.

Naast de eerdere genoemde groep kinderen, willen we hier ook nadrukkelijk de kinderen van expats bij betrekken. In de afgelopen jaren groeit het aantal kinderen afkomstig uit Westerse landen c.q. niet-oorlogsgebieden. Het gaat dan veelal om expats/arbeidsmigranten die vrijwillig de keuze maakten naar Nederland te komen. Ook deze kinderen hebben een taalachterstand maar zij komen niet uit landen die in een conflictsituatie verkeren. Voor het inlopen van de taalachterstand van deze kinderen vragen wij daarom vanaf 2021 ondersteuning uit OAB-middelen.

Onderbouw - middenbouw

Vervolgens wordt fors geïnvesteerd in het voorkomen en bestrijden van taalachterstanden in de schakelklassen. Daarmee werden in het jaar 2020 in totaal ca. 350 kinderen van 25 basisscholen bereikt met waarschijnlijk zo'n 250 leerlingen extra als 'bijvangst'. De ervaring leert dat de leesresultaten van deze kinderen aantoonbaar verbeteren, reden om met de schakelklassen door te blijven gaan.

Bovenbouw – VO

Een laatste thema is de overgang PO-VO. Binnen dat thema werken scholen voor PO en VO samen om de overgang tussen basis- en voortgezet onderwijs voor leerlingen zo soepel mogelijk te laten verlopen. Resultaten zijn o.a. een handboek PO-VO waarin alle aspecten rond de overgang op toegankelijke wijze zijn beschreven en het regelmatig organiseren van bijeenkomsten waarin docenten uit PO en VO de warme overdracht van leerlingen borgen. Dit is inmiddels een goedlopend proces geworden, waar echter wel in geïnvesteerd moet blijven worden om de continuïteit te borgen. In de jaren tot 2020 is veel aandacht besteed aan een onderzoek door een extern onderzoeksbureau naar de relatie tussen schooladvies en de feitelijke leerresultaten in het VO in de jaren daarna. In 2020 is het rapport opgeleverd. Hieruit blijkt dat Breda het goed doet, zelfs iets beter dan landelijk als we het zien in relatie tot de landelijke benchmark. Uit de resultaten blijkt dat er, conform de landelijke trend, ook in Breda hoger geadviseerd wordt dan de eindtoets, maar dat driekwart van de leerlingen die hogere advisering in de eerste 3 jaar van het VO ook daadwerkelijk waar maken. Het B.O.B. zet de komende periode in op het optimaliseren van de overdracht van die leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben. De middelen die voor de overgang POVO nodig zijn, worden door B.O.B. zelf bekostigd.

School – buitenschools

Het andere centrale thema binnen de leeftijdscategorie 4-12-jarigen is de brede ontwikkeling. Dit thema is wederom opgenomen in de Strategische onderwijsagenda Breda en behelst leerlingen in het basisonderwijs kennis te laten maken met de wereld om hen heen. Daartoe werken scholen en maatschappelijke instellingen samen. Daarbij kan worden gedacht aan wetenschap en techniek, sport en bewegen, natuur en milieu, cultuur en gezondheid. In de afgelopen jaren is met hulp van de betrokken scholen en de gemeente Breda een netwerkregisseur ingezet op de wijk Brabantpark-Heusdenhout. Op dit moment hebben partijen in die wijk elkaar gevonden en zijn er meerdere cycli "Ontdek je Talent" opgezet waarbij kinderen in buitenschoolse setting kennis kunnen maken met activiteiten

in de wijk en ouders elkaar kunnen ontmoeten. Vanuit de werkgroep brede ontwikkeling wordt Ontdek je Talent nu verbreed naar andere wijken. Hiervoor zijn de scholen in de Heuvel en de Hoge Vucht benaderd. In 2021 is het doel om Ontdek je Talent in 4 (sub)wijken uit te voeren. Met dit project dragen wij op innovatieve wijze actief bij aan sociale cohesie in de wijken en het bevorderen van kansgelijkheid van alle kinderen in Breda.

In de activiteiten voor de categorie 4-12-jarigen werken veel organisaties samen: scholen, organisaties voor kinderopvang, Nieuwe Veste, Breda Actief, NME, IVN, GGD, gemeente Breda en Uitvindfabriek. Daarmee worden de activiteiten meer dan een optelsom van de individuele activiteiten van elk van de organisaties. Ook hier geldt dat de organisaties elkaar in de loop der jaren steeds beter weten te vinden waardoor er steeds meer synergie ontstaat.

In aansluiting op het brede ontwikkelingsprogramma naschools, werkt de werkgroep brede ontwikkeling ook aan een digitaal platform voor activiteiten onder schooltijd voor brede ontwikkeling. Dit platform genaamd Educatiewijzer Breda is tot stand gekomen door samenwerking van de deelnemers van de werkgroep brede ontwikkeling.

Voor de in het plan opgenomen activiteiten vraagt het B.O.B. in totaal € 1.068.000 aan subsidie. Dit bedrag is als volgt onderverdeeld:

• Onderwijsachterstanden	
<i>Voorschool/VVE - basisschool:</i>	
Logo 3000	€ 60.000
Ondersteuning van scholen met VVE-leerlingen schatting:	€ 120.000
 <i>Onderbouw – middenbouw:</i>	
Schakelklassen	€ 350.000
 <i>Eerste Opvang Anderstaligen</i>	 € 150.000
 <i>Zachte landing na EOA – PO (incl. expatkinderen)</i>	 € 250.000
• School – buitenschools	
Netwerkgeregule en Ontdek je talent brede ontwikkeling	€ 130.000
Projectleider Educatiewijzer Breda 2021	<u>€ 8.000</u>
 Totaal	 € 1.068.000

Het B.O.B. onderschrijft de hoofdthema's en heeft het op zich genomen om het onderdeel 4*12 jarigen van de thematafel op zich te nemen. De door het B.O.B. ingebrachte onderwerpen passen als volgt in categorisering:

	Onderwijsachterstanden	Doorgaande leerlijn	Ouderparticipatie
4-12 jaar	<ul style="list-style-type: none"> • Voorschool /VVE - basisschool • Eerste opvang - zachte landing PO en VO onderbouw (ook expats) • Onderbouw - middenbouw middels schakelklassen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderopvang - voorschool • School – buitenschools 	<ul style="list-style-type: none"> • Taalklas • Ontdek je talent

Voor financiering ten behoeve van de taalklas volwassenen wordt een beroep gedaan op andere gemeentelijke financieringsbronnen.

5.3 Antwoord op de kernvragen

1. Waarde

B.O.B. wil meetbare ontwikkelingsstappen maken op het gebied van taal en de overgangen tussen de diverse schakelmomenten verder versoepelen zodat kinderen gelijke kansen krijgen. Daarnaast vindt een kwalitatieve

meting plaats van welbevinden, aanhaken in de groep, ontwikkeling op het niveau van het kind, basis sociale vaardigheden en woordenschatontwikkeling.

Indien hier geen extra inzet op plaatsvindt, zal de achterstand die kinderen hebben niet ingelopen worden c.q. verder oplopen. De kansongelijkheid wordt groter.

2. Bereik in 2020

Schakelklassen: ca. 350 leerlingen een "bijvangst" van ca. 250 leerlingen

Zachte landing: ca. 180 leerlingen

Eerste Opvang Anderstaligen: 3 van de naar verwachting 9 groepen

Brede Ontwikkeling: Uitbreiding netwerkregie naar 4 (sub)wijken in de stad (aantal kinderen).

Logo 3000 en ondersteuning VVE: ca. 300 leerlingen bij 11 scholen

Overgang POVO: alle scholen voor PO en VO (eigen middelen B.O.B.)

Er is geen sprake van vaste contracten voor deze werkzaamheden.

3. Zelfredzaamheid

Bredase kinderen en ouders hebben baat bij de voorgestelde activiteiten. Zelf kunnen ze deelnemen door middel van taalactiviteiten voor ouders, voorleesexpress, taal aan huis etc.

4. Synergie

Scholen hebben al vele vormen van samenwerking. In de nadere toelichting staan die per onderdeel vermeld.

5. Tevredenheid

De inhoud wordt bewaakt door diverse werkgroepen.

POVO: er worden warme overdrachtsmomenten georganiseerd tussen PO en VO om leerlingen op een goede manier over te dragen. Daarnaast zijn er themabijeenkomsten om te verdiepen en ontmoeten alle schoolbesturen elkaar regelmatig in de BOVO-commissie. Besturen bewaken de relatie tussen schooladvies en daadwerkelijke resultaten in het VO (incl. op-/afstroom).

Werkgroep schakelklassen: vraagt effectmeting bij scholen op en beoordeelt deze

Bestuur Onyx: bewaakt inhoud en besteding van de gelden die aan Onyx zijn toegekend.

Stuurgroep VVE: bewaakt de voortgang van het convenant VVE en de aansluiting op de basisschool

Werkgroep brede ontwikkeling: bewaakt inhoud en voortgang van netwerkregie en ontdek je talent

6. Prijs

B.O.B. kiest ervoor zoveel als mogelijk activiteiten te ontplooiën die ten goede komen aan alle scholen en kinderen in Breda. Daarbij worden waar mogelijk ook kinderen meegenomen die niet direct tot de doelgroep behoren. Hierdoor wordt een grotere groep kinderen in de stad bereikt. De prijs van de ondersteuning per kind daalt daardoor.

NADERE TOELICHTING

1. VVE

Het onderdeel VVE kent eigen afspraken die partners samen hebben beschreven in het uitvoeringsplan 0-6 jaar. Het B.O.B. is partner onderschrijft de hierin omschreven uitgangspunten. In 2019 werd de inhoud door alle betrokken partijen geactualiseerd. Daarnaast kiest het kabinet ervoor de VVE uit te breiden van 10 naar 16 uren per week. Dit vraagt om extra investeringen in 2021 die niet gedekt worden door extra inkomsten.

2. KernplanTaal

Context

Dit basisplan Taal is opgesteld door het Bestuurlijk Overleg Breda (B.O.B.). Het B.O.B. kent een werkgroep Brede Ontwikkeling (Cultuur, Wetenschap en techniek e.d.), een werkgroep Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en een werkgroep Schakelklassen. De werkgroep Schakelklassen en de werkgroep VVE vergaderen tweemaal per

jaar samen om de onderlinge afstemming te bevorderen. Iedere werkgroep bevat vertegenwoordigers vanuit het scholenveld en heeft een coördinerend bestuurder die zorgt voor de link tussen de werkgroep en het AB van het B.O.B. Het initiatief tot het opstellen van dit basisplan lag bij de commissie Schakelklassen.

Mandatering van bevoegdheden aan vertegenwoordigers van leden (schoolbesturen) ligt bij het AB. Ook het vaststellen van plannen gebeurt door het AB.

I Schakelklassen

Doorgaande ontwikkeling

De doelgroep van dit plan is een heel specifieke. Het betreft kinderen met een grote kans op onderwijsachterstanden, vooral veroorzaakt door een (Nederlandse) taalachterstand. Hierdoor ontstaat, zonder extra inspanningen en investeringen, kansongelijkheid. De benodigde ondersteunende acties zijn ook heel specifiek en hierbij is de inzet van professionele, gespecialiseerde leraren noodzakelijk. De aanpak via Schakelklassen bestaat in Breda al 13 jaar. Vier jaar geleden is de aanpak ingrijpend gewijzigd. De resultaten zijn zeer bemoedigend en dragen echt bij aan de kansen voor deze kinderen. Binnen het onderwijs zien wij extra investeren in deze, steeds groeiende, doelgroep als voorwaardelijk.

Doel van dit basisplan

Al sinds jaar en dag organiseert het B.O.B. aparte projecten met behulp van eigen gezamenlijke financiering en (gemeentelijke) subsidies. De door het B.O.B. gecoördineerde initiatieven zijn toegankelijk voor kinderen van alle ruim 50 basisscholen in de gemeente Breda. Voor de meeste activiteiten zijn onderlinge afspraken gemaakt en niet zelden zijn ook speciale criteria opgesteld.

Scholen investeren zelf ook in deze aanpak, vanuit de middelen t.b.v. het bestrijden van onderwijsachterstanden werd aanvullend € 350.000,= per kalenderjaar ontvangen voor de schakelklassen. Hiermee werden gedurende schooljaar 2019-2020 weer ca 350 doelgroep leerlingen geholpen met deze aanpak. Daarbij werden ongeveer 250 leerlingen meegenomen in het traject als 'bijvangst'. Het aantal doelgroep leerlingen groeit, onder andere doordat:

- Er minder aandacht wordt besteed aan taal-/leesontwikkeling in de thuissituatie;
- Er een grotere instroom is van kinderen met een migratieachtergrond (arbeidsmigranten en kinderen van asielzoekers en statushouders).

Mogelijkheden voor samenwerking

Er zijn reeds bestaande waardevolle interventies zoals de VoorleesExpress en VVE Taalmaatjes die specifiek als taak hebben om ouders te ondersteunen in de thuissituatie. Tevens wijzen wij op het succesvolle LOGO 3000, ook geheel gericht op ouders zodat zij in de thuissituatie aan de slag kunnen met het stimuleren van de taalontwikkeling van hun kinderen. Deze methode wordt door meerdere scholen ingezet. Wellicht is het een aanbeveling om die aanpak verder uit te breiden.

Wij streven naar samenwerking met organisaties die de taal-/leesontwikkeling binnen de gezinnen kunnen stimuleren, die ouders pedagogisch ondersteunen en het belang van voldoende kennis van de Nederlandse taal bij ouders/verzorgers nadrukkelijker over het voetlicht kunnen brengen. Tijdens thematafelbijeenkomsten hebben we met mogelijke partners gesproken die enthousiast zijn om dit project inhoudelijk op de genoemde terreinen te ondersteunen.

De onderwijskansenscholen, Onyx, werken samen op het gebied van kennisoverdracht en delen van ervaringen. Dit komt het onderwijs én de ouderbetrokkenheid aan deze doelgroepleerlingen ten goede. In 2021 treedt er een extra school toe aan het samenwerkingsverband Onyx.

Benodigd budget

Om kinderen te kunnen blijven ondersteunen is aanvullend budget nodig. Wij vragen voor 2021 dan ook weer € 350.000 aan. Dit bedrag is uitsluitend voor de schakelklassen. Voor de doorgaande lijn van VVE naar de Onyx-scholen is € 120.000 benodigd. Voor LOGO 3000 is een bedrag van € 60.000 benodigd omdat er een onderwijskansenschool bijgekomen is. Voor de initiatieven gericht op ouderbetrokkenheid is daarnaast nog extra budget nodig.

Ia: Regionale Eerste Opvang Anderstaligen (EOA)

Een deel van het project Schakelklassen is gericht op de stedelijke opvang van anderstalige kinderen die niet aanspreekbaar zijn in het Nederlands. Het betreft meestal kinderen van asielzoekers, statushouders en arbeidsmigranten. Deze voorziening maakt deel uit van CBS De Fontein in Breda en is gevestigd in Heusdenhout/Brabantpark. Deze kinderen kunnen, zonder specialistische voorbereiding, niet succesvol onderwijs volgen op een reguliere basisschool.

Zonder het aanvullende gemeentelijke budget van € 150.000,= per jaar voor maximaal 3 groepen is een positieve exploitatie voor deze voorziening niet haalbaar, temeer daar het aantal leerlingen lopende het schooljaar steeds wijzigt.

Mogelijkheden voor samenwerking

Wij streven naar samenwerking met organisaties die de taal-/leesontwikkeling binnen de gezinnen kunnen stimuleren, die ouders pedagogisch ondersteunen en het belang van voldoende kennis van de Nederlandse taal bij ouders/verzorgers nadrukkelijker over het voetlicht kunnen brengen. Tijdens thematafelbijeenkomsten hebben we gesproken met mogelijke partners die enthousiast zijn om dit project inhoudelijk op de genoemde terreinen te ondersteunen.

Benodigd budget

Het benodigde budget is € 50.000,= per groep, met een maximum van drie groepen, dus totaal €150.000,=

Ib: Zachte landing t.b.v. de Nieuwkomers

Vanaf 2014 komt een groter aantal leerlingen met een migratieachtergrond de scholen binnen. Deze kinderen bezochten veelal eerst de Eerste Opvang Anderstaligen (EOA), of stroomden als niet in het Nederlands aanspreekbare kleuter een school in.

Afhankelijk van de leeftijd, het land van herkomst en de onderwijshistorie van het kind is er behalve van een onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal ook regelmatig sprake van de gevolgen van traumatische en/of oorlogservaringen en van een forse onderwijsachterstand. Dat maakt dat scholen handelingsverlegen zijn in de ondersteuning van deze kinderen.

Al enkele jaren kunnen scholen verzoeken indienen om extra middelen te krijgen voor de begeleiding van deze kinderen, zodat de onderwijsachterstand in enige mate beheerst kan worden, of heel soms zelfs kan worden weggewerkt. Deze aanpak zouden we graag voortzetten, omdat deze aanpak bewezen effectief is gebleken.

In de afgelopen jaren groeit het aantal kinderen afkomstig uit Westerse landen c.q. niet-oorlogsgebieden. Het gaat dan veelal om expats/arbeidsmigranten die vrijwillig de keuze maakten naar Nederland te komen. Ook deze kinderen hebben een taalachterstand maar zij komen niet uit landen die in een conflictsituatie verkeren. Voor het inlopen van de taalachterstand van deze kinderen vragen wij daarom vanaf 2021 ondersteuning uit OAB-middelen.

Mogelijkheden voor samenwerking

Wij streven naar samenwerking met organisaties die de taal-/leesontwikkeling binnen de gezinnen kunnen stimuleren, die ouders pedagogisch ondersteunen en het belang van voldoende kennis van de Nederlandse taal bij ouders/verzorgers nadrukkelijker over het voetlicht kunnen brengen.

Ook liggen er wat ons betreft kansen voor samenwerking met organisaties die actief werken aan het Nederlandse taalniveau van de ouders van deze doelgroep, maar zeker ook het Nederlandse taalniveau van hen die worden ingezet bij oppas/opvang van deze kinderen. Daarnaast liggen er kansen voor organisaties die ondersteuning kunnen bieden bij de integratie van de doelgroep, door bijvoorbeeld het organiseren van gezamenlijke activiteiten van autochtone en allochtone leerlingen in de woonomgeving van de betreffende kinderen, bijvoorbeeld als naschools aanbod dat ook openstaat voor buurtkinderen (zie ook brede ontwikkeling). Ook zien we mogelijkheden voor organisaties die iets kunnen betekenen in het behandelen van trauma's bij kinderen. Tijdens thematafelbijeenkomsten spreken we graag met mogelijke partners die enthousiast zijn om dit project inhoudelijk op de genoemde terreinen te ondersteunen.

Benodigd budget

Gezien het constant blijvend aantal instromers vragen wij voor komend jaar € 250.000,- (ca. 180 ln)

Totaal budget Onderwijsachterstanden € 930.000,= per jaar.

DOORGAANDE LEERLIJN

5.4 Brede ontwikkeling door maatschappelijk betrokken onderwijs

H

et thema *brede ontwikkeling door maatschappelijk betrokken onderwijs* is opgenomen in de Strategische onderwijsagenda Breda die is opgesteld in samenwerking met het Bestuurlijk Overleg Breda (B.O.B.).

De werkgroep Brede Ontwikkeling van het B.O.B. waarin de schoolbesturen samenwerken met diverse belangrijke maatschappelijke partners uit de stad besteedt aandacht aan de diverse thema's van brede ontwikkeling (sport & beweging, wetenschap en techniek, cultuur, gezondheid, natuur & milieu en verkeer) en streeft daarbij verbinding van de basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs met de kinderopvang en de maatschappelijke instellingen na. In het overleg zijn afgevaardigden van onderwijs, kinderopvang, Nieuwe Veste, Breda Actief, NME, IVN, GGD, gemeente Breda en Uitvindfabriek vertegenwoordigd. Daarnaast wordt in ieder geval jaarlijks afstemming gezocht met de Bredase vertegenwoordigers van verkeersveiligheid.

Aandachtspunten 2021

Voor het jaar 2021 legt de werkgroep brede ontwikkeling de focus op netwerkregie ten behoeve van het Ontdek je Talent programma.

1. Regisseur brede ontwikkeling:
  - o Er zijn veel mensen actief in onze stad. Samenwerking en verbinding gaat echter niet eenvoudig vanzelf. Ervaring leert dat een actieve regie die mensen bij elkaar brengt om tot gezamenlijke activiteiten over te gaan een belangrijke voorwaarde is om die verbinding te laten slagen. In 2018 is een pilot gestart met een regisseur brede ontwikkeling in de wijk Brabantpark/Heusdenhout en die pilot verloopt vooralsnog heel voorspoedig. In 2019 is gestart met de start van het Ontdek je talenttraject in de wijk Heuvel en in 2020 komt Breda Noord aan de beurt. Techniek vormt onderdeel van Ontdek je Talent. Onderstaand vindt u een nadere uitleg over de Ontdek je Talent aanpak. Zie ook het filmpje op <https://youtu.be/2cu-RTDR-SU>

Wat is de Ontdek je Talent aanpak?

Een wijkgerichte manier van werken in Breda voor onze jeugd van 0-12 jaar

Waarom deze wijkgerichte aanpak?

We willen ieder kind in de wijk alle kansen bieden om zich breed te ontwikkelen. We stimuleren kinderen dingen te doen, die ze nog nooit gedaan hebben, en we sluiten aan bij de beleving van de kinderen, in de eigen buurt, met kinderen uit de wijk. Dit maakt kinderen socialer, en maakt ons samen verantwoordelijk voor een leefbare en veilige wijk! Het specifieke doel kan per wijk verschillen, waar de ene wijk het hangen in het park tegen wil gaan, is het voor de andere school relevant, dat er meer kinderen uit de wijk naar hun school gaan.

Hoe pakken we dit aan?

We sluiten aan bij ervaringen, kansen en ambities in de wijk. Wat gebeurt er al en kunnen we versterken en wat zoeken we? We leren door te doen, en hier op te reflecteren en weer aan te passen. We versterken verbindingen, zowel met de jeugdketen, de wijkraad, de kinderen en vrijwilligers uit de wijk. We organiseren gezamenlijke financiering, waardoor we het programma duurzaam in kunnen zetten in de wijk.

We hebben een basisformat voor een ontdek je talent programma; gedurende 6 weken komen kinderen in aanraking met verschillende domeinen (sport/bewegen, cultuur/ creativiteit, duurzaam/groen, technologie). Naast kennis making, en ontdekken, komen kinderen ook tot creëren. Alle kinderen uit de wijk zijn welkom in dit programma en de aanbieders van dit programma komen zoveel mogelijk uit de wijk, of willen zich aan de wijk verbinden. Afhankelijk van de wijk maken we het programma passend.

Wat brengt dit de wijk?

Alles wat er voor kinderen te doen is wordt meer afgestemd, is voor iedereen toegankelijk en wordt goed gecommuniceerd. De jeugdprofessionals kennen elkaar en versterken elkaar. Gezinnen merken, dat er veel te doen is voor de kinderen, en dat dit toegankelijk is. Zo voorkomen we verveling, rottigheid en doorbreken we rolpatronen, onafhankelijk van je thuissituatie. Deze preventieve aanpak heeft ook een economische waarde. Kinderen zien goede rolmodellen, meer kans, dat ze wegblijven bij narigheid, en meer kans, dat ze hun interesses ontdekken, die wellicht leidt tot meer bewuste keuzes voor vervolg onderwijs.

Partners voor samenwerking van onderwijs en kinderopvang met:

- Nieuwe Veste en haar partners (cultuur)
- Breda Actief (beweging)
- GGD, NME Wolfslaar en IVN Brabant (Natuur, Milieu en gezondheid)
- BVL (verkeer) en ANWB
- Platform WTE - Regio Zuid (wetenschap en techniek) en de Uitvindfabriek

Wij blijven open staan voor samenwerking met partners om te bezien of het mogelijk is het aanbod naar scholen

en kinderopvang verder te verbreden.

In aansluiting op het brede ontwikkelingsprogramma naschools, werkt de werkgroep brede ontwikkeling ook aan een digitaal platform voor onderschoolse activiteiten voor brede ontwikkeling. Dit platform genaamd Educatiewijzer Breda is tot stand gekomen door samenwerking van de deelnemers van de werkgroep brede ontwikkeling en is momenteel testklaar. Er wordt € 8.000 aangevraagd voor de (eenmalige) inzet van een projectleider implementatie. Het gebruik van de Educatiewijzer Breda zou per schooljaar 2021-2022 moeten gaan starten.

Benodigd budget

Cofinanciering:

1. De scholen gebruiken de middelen uit de prestatiebox om de activiteiten op het gebied van brede ontwikkeling te bekostigen. De meeste scholen hebben een abonnement op de Ontdekking 2.0. Voorts maken scholen hun eigen keuzes t.a.v. de andere onderdelen.
2. De instellingen die met ons samenwerken stellen hun faciliteiten en personeel in om activiteiten mede te organiseren en uit te voeren.

Enmalig: € 8.000 voor een projectleider implementatie t.b.v. Educatiewijzer Breda

Benodigd budget

a. Regie netwerken coördinatoren en Ontdek je talent	€ 130.000
b. Projectleider implementatie educatiewijzer	€ 8.000
Totaal:	€ 138.000

5.5 Playing for Success (NAC Maatschappelijk)

Playing for Success Breda ontwikkelt en verzorgt trajecten die bijdragen aan de sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren uit de gemeente Breda, die moeite hebben om via het reguliere onderwijs hun weg te vinden. Hierbij wordt optimaal gebruik gemaakt van de WoW-factor van NAC Breda. Er wordt rekening gehouden met de effecten van Corona.

Playing for Success Breda biedt de mogelijkheid om in de unieke omgeving van het professioneel voetbal te werken aan ontwikkelingskansen van kinderen. Hierbij spelen de sociale en fysieke omgeving van NAC Breda een zeer grote rol. Naast het speciaal ingerichte leercentrum, de NACademy, wordt gebruik gemaakt van het gehele stadion bij het maken van opdrachten e.d. Daarnaast worden NAC-spelers ingezet als rolmodel.

Aspecten die Playing for Success kenmerken zijn: WoW-factor, zelfvertrouwen, intensieve begeleiding, een hypermoderne leeromgeving, de omgeving van een professionele voetbalclub en inzet van rolmodellen. Deze kenmerken worden ingezet om te werken aan de vaardigheden op het gebied van taal, rekenen en ICT.

Playing for Success is een programma voor leerlingen uit groepen 6, 7 en 8 van het basisonderwijs en voor niveau 1 van het mbo. Om sociaal-emotionele redenen loopt het op school, soms tijdelijk, minder lekker dan je verwacht. Er komt niet uit wat erin zit. Playing for Success draagt bij aan een betere motivatie en meer zelfvertrouwen. Hierdoor worden de schoolprestaties beter.

De doelgroep van Playing for Success, 'onderpresterende' leerlingen, vormt een risicogroep. Het vaak ondermaatse zelfvertrouwen en zelfbeeld maakt deze kinderen gevoelig voor het belanden in een neerwaartse spiraal en grotere persoonlijke problemen. Met mogelijk jeugdzorgtrajecten en aanzienlijke maatschappelijke kosten tot gevolg.

Projectdoelstellingen

- Het vergroten van zelfvertrouwen, zelfwaardering en motivatie van leerlingen.
- Het versterken van de leerprestaties op school. Met name taal, rekenen en ICT
- Op de lange termijn het vergroten van de kans op een succesvolle schoolloopbaan met minder kans op uitval

Binnen het project wordt ruime aandacht besteed aan de thema's sport, bewegen en gezondheid. Daarnaast wordt ruime aandacht besteed aan het vergroten van de betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind.

De trajecten van Playing for Success worden verzorgd in het Rat Verlegh Stadion, en dan met name in de NACademy, het leercentrum in het stadion. In de NACademy zijn de belangrijkste ruimtes uit het stadion nagebouwd. Deze ruimtes zijn de lokalen waarin de deelnemers hun activiteiten uitvoeren. Ook wordt er veelvuldig gebruik gemaakt van het Rat Verlegh Stadion om opdrachten uit te voeren.

TOETSINGSKADER

1. Bereik

Alle scholen (speciaal) basisonderwijs uit gemeente Breda en uit de regio kunnen leerlingen uit groepen 6, 7 en 8 laten deelnemen aan Playing for Success. In totaal bereikt Playing for Success ±200 leerlingen per jaar. Alle deelnemers volgen een traject van tien weken. Een traject bestaat uit tien naschoolse bijeenkomsten van 2,5 - 3 uur. De docenten, gedetacheerd uit het onderwijs, staan in direct contact met de interne begeleiders en de relevante docenten van de scholen. Scholen kunnen leerlingen aanmelden waarvan zij denken dat ze baat hebben bij het traject.

2. Zelfredzaamheid

Het programma is grotendeels preventief van aard. Door nu de leerlingen te helpen bij hun sociaal emotionele ontwikkeling, is de kans groot dat de leerlingen hun weg weer kunnen vinden zonder gebruik van verdere interventies. Dat voorkomt in vele gevallen de behoefte aan meer intensievere projecten op langere termijn.

3. Vakmanschap

De trajecten worden verzorgd door docenten die worden gedetacheerd uit het onderwijs. Zij worden hierbij ondersteund door stagiaires van verschillende relevante opleidingen zoals Pabo en Sociaal Pedagogische Hulpverlening van Avans Hogeschool. Het is van groot belang dat de trajecten worden ontwikkeld en verzorgd door vakdocenten. Playing for Success is een educatief project voor kwetsbare kinderen. Speciaal voor de deelnemers afkomstig uit het speciaal onderwijs, is een docent gedetacheerd afkomstig van het speciaal basisonderwijs. Op deze manier krijg de doelgroep de aandacht en de kundige begeleiding die het nodig heeft.

4. Synergie

Playing for Success kenmerkt zich door de constructieve samenwerkingsverbanden tussen NAC Breda, INOS, Curio en Avans Hogeschool Breda. Het ontwikkelen van talenten buiten de vertrouwde schoolse omgeving staat centraal. De club biedt een speciaal leercentrum binnen het stadion, NACademy, beschikbaar voor de activiteiten van Playing for Success. Daarnaast worden regelmatig spelers van het eerste elftal, jeugdspelers, en andere medewerkers als rolmodel ingezet. Een projectcoördinator is voor 0,8 FTE betrokken bij het project.

INOS draagt zorg voor docenten (1,0 FTE) voor de uitvoering van de programma's die betrekking hebben op het primair onderwijs. Curio levert docenten (1,0 FTE) voor de uitvoering van de onderwijsprogramma's van het middelbaar beroepsonderwijs. Daarnaast zijn beide onderwijsinstellingen verantwoordelijk voor de aanschaf en het beheer van de ICT-apparaten. Het dagelijkse onderhoud en het beschikbaar stellen van de ruimtes in het stadion valt onder de verantwoordelijkheid van NAC Breda.

Voor studenten van AVANS Hogeschool is de NACademy hét speelveld waar ze competenties kunnen ontwikkelen in een enthousiasmerende omgeving. Vanuit de lerarenopleiding (PABO) en sociaal pedagogische hulpverlening (SPH) zijn studenten betrokken bij de uitvoering. Hierdoor wordt het curriculum binnen de stadionmuren continu ontwikkeld.

5. Tevredenheid

In seizoen 2017/2018 is door een onafhankelijk onderzoeksbureau, Sport2B, onderzoek gedaan naar de effecten van Playing for Success. Bij dit onderzoek zijn de oordelen en bevindingen meegenomen van de deelnemers, de ouders van deelnemers, docenten die de leerlingen hebben aangemeld bij Playing for Success en enkele experts. Bij het onderzoek naar de effecten is onderscheid gemaakt in vier domeinen: zelfvertrouwen, motivatie, zelfstandig werken en samenwerken.

Het eindoordeel van het onderzoek luidt als volgt: *“Uit bovenstaande concluderen wij dat Playing for Success in Breda een waardevolle en unieke rol speelt bij het opvangen en ondersteunen van*

kinderen / leerlingen met lichte sociaal-emotionele problemen. Met de bijzondere aanpak in de unieke omgeving van de NACademy en het Rat Verlegh Stadion ('WoW-factor') weet de lokale organisatie bij veel van hun deelnemers een significante verbetering te realiseren."

Het complete onderzoek staat online en kan worden opgevraagd bij NAC Maatschappelijk. Het onderzoek wordt met ingang van seizoen 2018/2019 door de organisatie zelf uitgevoerd met behulp van het digitale platform 'Mijn Pfs'. Bij elke deelnemer wordt een nul- en eindmeting uitgevoerd. Daarnaast worden de ouders van deelnemers en de docenten van de scholen waarvan de deelnemers afkomstig zijn meegenomen in het onderzoek. Op deze manier worden de effecten van het project gemonitord.

Met de samenwerkingspartners wordt jaarlijks geëvalueerd om het project en de samenwerking kritisch te bekijken en waar mogelijk te optimaliseren.

6. Prijs

Het project wordt gefinancierd door verschillende samenwerkingspartners. Partners die het project financieel ondersteunen zijn NAC Breda, Curio, Gemeente Breda en enkele commerciële partijen. Avans Hogeschool Breda levert enkel een inhoudelijke bijdrage aan het project. De kosten voor de scholen bedragen €425,- per leerling (op basis van 195 leerlingen).

De bijdrage die middels de thematafel wordt gevraagd is € 15.000,-. Plus eenmalig de coördinatiekosten van € 18.000 voor het opzetten van trajecten voor het Voortgezet Onderwijs. Eerstgenoemde bedrag is nodig voor de aanschaf van lesmaterialen en andere ondersteunende materialen die niet door de andere samenwerkingspartners wordt gefinancierd.

5.6 Stichting Leergeld Breda

Kerntaak Stichting Leergeld richt zich op de bestrijding van achterstanden bij kinderen en jongeren (4 tot 18 jarigen) woonachtig in de Gemeente Breda of zij die tenminste in Breda op school zitten, ter voorkoming van het negatieve effect van armoede op hun ontwikkeling. Het uitgangspunt van de Stichting Leergeld Breda is het leveren van maatwerk. Daarom wordt altijd een huisbezoek gedaan en wordt ook de situatie van de andere kinderen uit de doelgroep in het gezin besproken. Dan wordt steeds nagegaan of ook de andere kinderen in het gezin actief kunnen deelnemen aan sport- en/of cultuuractiviteiten, waarbij Leergeld indien nodig, financieel ondersteuning kan geven. De besteding van het schoolstartpakket wordt nadrukkelijk met de ouders doorgenomen.

Leergeld Breda kan indien noodzakelijk geacht een versnelde aanvraag voor de Breda Pas verzorgen, waarbij eveneens maatwerk geleverd kan worden. Leergeld werkt hiervoor nauw samen met de Gemeente binnen de werkgroep "Kansen voor kinderen".

Onder de motto's "Alle kinderen mogen meedoen" en "Nu meedoen is straks meetellen" stelt de stichting financiële middelen ter beschikking voor de kinderen en jongeren; naast immateriële hulp en ondersteuning van de ouders. Al datgene wat bijdraagt aan de persoonlijke ontwikkeling (zelfredzaamheid) van het kind of de jongere, die sociale en maatschappelijke participatie bevordert en het voortijdig schoolverlaten voorkomt, komt in aanmerking voor steun via Stichting Leergeld Breda (bijv. schoolmateriaal, excursies, schoolkamp, scouting, sport, muzieklessen, hulpmiddelen zoals b.v computer, fiets, leermiddelen voor MBO-leerlingen, etc.); nadat steeds eerst de voorliggende voorzieningen zijn ingezet (bijv. Schoolstartpakket).

Uitdagingen voor 2021

- Groter bereik van kinderen uit de doelgroep en streven naar nog meer leveren van maatwerk, ook in tijden van Corona. Een snellere afhandeling van de vraagstelling van de ouder/jongere.
- Betere bereikbaarheid van de samenwerkingsorganisaties om overlap én onduidelijkheid in de vraagstelling van de cliënt te voorkomen; naast een sneller en directer antwoord aan de ouders.
- De samenwerking intensiveren met:
  - o JSF/JCF voor de uitvoering van de opgenomen voorstellen in de Ontwikkelagenda Armoede Breda
  - o Projekt Kansen voor Kinderen samen met de gemeente Breda
  - o Participanten JiG

- o Onderwijs in Breda: de nauwe samenwerking met basisonderwijs, speciaal onderwijs (bao en vo), voortgezet onderwijs en het middelbaar beroeps onderwijs, verder uitbouwen.
- o IMW, CJG
- o Jeugdzorg, -wijkteams
- o IBG/DUO,
- o Voedselbank Breda
- o Vincentius Breda
- o Marge in Beeld en Subtafel Armoede

Welke Thematafels

- • Zorg voor Elkaar Breda en de Werkgroep Kansen voor Kinderen
- • Breda Leert
- • Breda Aan de Slag

Omdat Leergeld Breda zich inzet voor jongeren van 4 tot 18 jaar die ook nadrukkelijk aan de orde zijn bij de thematafels Leert en aan de slag vinden wij dat actieve deelname aan beide thematafels nodig is.

Resultaten van Leergeld Breda in 2020

- • 1155 aanvragen zijn in behandeling genomen
- • 901 behandelde aanvragen **plus** 254 doorverwijzingen gedaan naar de voorliggende voorzieningen, bijvoorbeeld het schoolstartpakket, en/of andere instanties.
- • Voor 501 jongeren uit 413 gezinnen
- • 127 x intermediair geweest richting JSF en JCF

Kosten gemiddeld per kind

1. Proceskosten. € 48.310,- voor 1155 kinderen. Gemiddeld € 42,- per kind
2. Toekenning giften. € 39.545 voor 501 kinderen. Gemiddeld € 75,- per kind

Verwachte financiering 2021

De financiering van onze proceskosten zijn in 2019 verkregen via de thematafel Zorg voor Elkaar. Gelet op de samenwerking mogen wij rekenen op continuering van de proceskosten via deze thematafel. Wij mogen weer rekenen op Klijsma-gelden en op bijdragen van onze sponsors.

Benodigd budget

Vanuit Thematafel Zorg voor Elkaar vindt financiering plaats. Aanvraag bij Thematafel Leert is dus € 0,00.

Opgemerkt wordt dat de gemeente Breda voornemens is om bezuinigingen ten aanzien van het armoedebeleid door te voeren. Dit kan consequenties hebben voor de activiteiten van de Stichting Leergeld. Indien hiertoe aanleiding bestaat, legt de stichting contact met betrokkenen (waaronder deze thematafel) voor nader beraad.

5.7 Petje af Breda

TOETSINGSKADER

1. Waarde

Weekendschool Petje af wil gelijke kansen voor ieder kind in Nederland om zich te kunnen ontwikkelen. Het programma van de weekendschool (ver)kent talent, ontwikkelt basisvaardigheden, beperkt schooluitval, opent deuren, creëert nieuwe ontmoetingen en inspireert (jonge) mensen. Door nieuwe, prikkelende leerervaringen aan te bieden kunnen kinderen op zoek naar al hun mogelijkheden. Zij ontdekken de wereld en komen in aanraking met inspirerende rolmodellen waardoor zij een positief zelfbeeld en toekomstperspectief ontwikkelen.

De kinderen worden geïnspireerd verantwoordelijkheid te nemen voor hun leven zodat zij in de toekomst actief bijdragen aan de maatschappij.

Als sommige kinderen niet de dezelfde kansen krijgen als anderen zullen zij hun talenten niet kunnen ontwikkelen zoals anderen dat wel kunnen. Zij zullen dan niet kunnen bijdragen aan de maatschappij

zoals ze dat zelf graag zouden willen doen. Dit is niet alleen voor hen persoonlijk een probleem maar ook voor de gehele maatschappij.

2. Bereik

Petje af Breda heeft plek voor 90 kinderen per jaar. Daarnaast betrekken we ook heel actief het gezin waarin het kind leeft. Dat zijn zo'n 300 familieleden. Ook zijn gastdocenten, bedrijven waar wij op bezoek gaan, vrijwillige begeleiders en bestuursleden actief betrokken. Dat zijn zo'n 50 verschillende mensen en contacten. In totaal zijn dat dus ruim 300 mensen die actief betrokken zijn bij Petje af Breda in een jaar. Via onze website, social media en uitingen in de media bereiken we nog veel meer mensen.

3. Vakmanschap

De begeleiders op de groepen noemen wij coaches. Deze mensen hebben een pedagogische achtergrond en krijgen een vrijwilligersvergoeding voor wat zij doen elke zondag. Zij studeren bijvoorbeeld aan de Pabo, Pedagogiek, werken door de weeks in de kinderopvang etc. De locatiemanager werkt op dit moment al 2,5 jaar voor Petje af en weet dus goed hoe er gewerkt wordt en weet wat er gedaan moet worden om Petje af verder te ontwikkelen. Nu het lokale bestuur is opgericht hebben er bestuurders zitting genomen die Petje af ook naar een volgend niveau willen brengen. Zij hebben een achtergrond in het onderwijs, als ondernemer of bij de overheid en zullen hun ervaring en expertise op dat gebied ook inzetten.

4. Zelfredzaamheid

Wij richten ons op nieuwsgierige kinderen tussen de 10 en 14 jaar. Deze kinderen zijn net zo getalenteerd, slim en enthousiast als andere kinderen alleen groeien zij op in financiële en/of sociale achterstandssituaties waardoor zij niet de stimulans krijgen om zich te ontwikkelen zoals andere kinderen. Kinderen kunnen immers niet kiezen waar hun wieg staat, daarom bieden wij deze kinderen de kans om een steuntje in de rug te krijgen.

Wij richten ons juist op deze leeftijdsgroep omdat kinderen in deze leeftijd nog intrinsiek geïnteresseerd zijn en wij hen kunnen ondersteunen in de overstap van het PO naar het VO. Wij geven ze het zelfvertrouwen dat ze nodig hebben voordat de puberteit begint.

5. Synergie

Het onderwijs is natuurlijk een onmisbare schakel. Maar ook instellingen als CJG, Surplus Welzijn, maatschappelijk werk, jeugdwerk etc. kunnen kinderen doorverwijzen naar Petje af.

Contact met het bedrijfsleven is belangrijk voor de inhoudelijke invulling van het programma en het leveren van gastdocenten. Het contact verloopt altijd via de locatiemanager met de contactpersoon van de school of het bedrijf.

6. Tevredenheid

Ouders en kinderen geven Petje af gemiddeld een 8,5. Dit blijkt uit gesprekken die wij twee keer per jaar met hen voeren. Gastdocenten en bedrijven die met ons meewerken vullen na afloop een korte enquête in waarin zij aangeven hoe zij de samenwerking hebben ervaren. Zij geven gemiddeld een 8 als cijfer voor wat wij doen en hoe wij dit doen. Vanuit deze feedback kunnen wij onze werkwijze verbeteren. Daarnaast is er regelmatig contact met de scholen en regelmatig overleg met de partijen met wie wij samenwerken.

7. Prijs

Een heel jaar Petje af, 30 zondagen per jaar, kost per kind (op basis van de 90 kindplaatsen), € 878,-. Dit zijn dus de kosten per kindplaats, ons directe bereik. Onder het kopje 'Bereik' staat al beschreven wat het totale bereik is van Petje af Breda.

Doorontwikkeling

Sinds mei 2018 is Petje af Breda een zelfstandige stichting die opereert onder de paraplu van Petje af Nederland. Dit betekent dat wij hetzelfde blijven doen maar met een lokaal bestuur meer draagkracht zullen hebben. Vijf enthousiaste bestuursleden die de drie O's (onderwijs, overheid en ondernemers) vertegenwoordigen, hebben de ambitie om Petje af voor nog meer kinderen toegankelijk te maken. Daarom hebben wij begin 2019 onderzocht waar, buiten de wijken waar wij al gevestigd zijn, er nog meer behoefte is aan ons programma. Daaruit bleek dat in de wijken Brabantpark/Heusdenhout er kinderen wonen die baadt zullen hebben bij ons programma. De drie basisscholen (De Tweesprong, De Weilust en De Fontein) zijn erg enthousiast over Petje af. In het najaar van 2019 is daar een nieuwe groep van start gaan. Uiteraard word met de effecten van Corona zorgvuldig rekening gehouden.

Gevraagd wordt € 53.500.

5.8 Bewegen (in ontwikkeling)

Waarom meer aandacht voor een gezonde levensstijl. Steeds meer kinderen zijn al op jongere leeftijd te dik. Soms ligt de verklaring in medische oorzaken of erfelijke aanleg, maar meestal komt het door ongezond eten en te weinig beweging. Overgewicht gaat niet vanzelf over in de groei. Om te voorkomen dat kinderen te dik worden, is het van belang hen al op jonge leeftijd aan te wennen om gezond te eten en veel te bewegen. Onderzoek toont aan dat 80% van de peuters in Nederland te weinig beweegt in de kinderopvang. Dit heeft een grote negatieve impact op hun vroege ontwikkeling, terwijl deze eerste levensjaren juist van essentieel belang zijn voor de rest van hun leven.

De wetenschap is duidelijk: bewegen heeft een groot positief effect op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen én op hun leerprestaties. Voor een optimale ontwikkeling is bewegend leren dus onmisbaar. Toch laten we onze kinderen steeds meer stilzitten. Terwijl kinderen leren door te ervaren, met hun lichaam. Spelen, ontdekken, vallen en weer opstaan. Het liefst samen. Daar mogen we wel wat meer aandacht aan besteden.

Door dagelijks op een leuke manier met voeding en beweging bezig te zijn, op het kinderdagverblijf of peuterspeelzaal, wordt gezond eten en bewegen voor de peuters normaal. Met als doel dat het veranderde gedrag op in het kinderdagverblijf of de peuterspeelzaal, maar ook het gedrag van de ouders, een positieve invloed heeft op de (motorische) ontwikkeling en gezondheid van de peuters. De pedagogisch medewerkers ondersteunen de aanpak, brengen dit vol enthousiasme aan de peuters over en informeren ouders over het belang van gezond eten en voldoende bewegen.

Ambities:

- Kinderen hebben een actieve leefstijl en een gezond voedingspatroon;
- Professionals zijn toegerust om kinderen en ouders te motiveren keuzes te maken voor een gezonde leefstijl;
- De opvangomgeving nodigt uit tot activiteit.

Doelen (concept):

- Toename van aantal, duur en kwaliteit van beweegmomenten;
- Het gestructureerd aanbieden van beweegmomenten en gezonde voeding;
- Kennisoverdracht over gezonde voeding en beweging;
- Uitdragen van activiteiten en resultaten op het vlak van leren bewegen/bewegend leren en gezonde leefstijl;
- Focus op het jonge kind;

Aan bovenstaande punten – voor voorschools (hoofdstuk 4) en primair onderwijs - zal in 2020 nader aandacht besteed worden. Er wordt geen extra budget gereserveerd.

6. SUB-GROEP 18+

Partners in Taal

6.1 Inleiding

Dit basisplan Taal is opgesteld door Stichting Welkomstaal, INOS (Stichting Katholiek Onderwijs Breda), Nieuwe Veste en BredaTaal (Penvoerder Nieuwe Veste). Deze samenwerking leidt tot een sterk netwerk ten behoeve van anderstaligen die minder sociaal-economisch redzaam zijn. Taalonderwijs voor en integratie van anderstalige nieuwkomers is sterk actueel door de achteruitgang in inburgeringsresultaten. Slechts 2% haalt nog maar niveau B1. Dit leidt tot een te verwachten koerswijziging naar meer regie vanuit de gemeente, gekoppeld aan een hogere taaleis. Commerciële taalscholen bieden niet altijd de juiste ondersteuning, zijn veelal kostbaar, hebben wachtlijsten en bieden niet altijd les op het niveau van de cursist door noodzaak in grotere groepen les te geven. Als anderstaligen geen toegang (meer) tot een Duo lening hebben is taalonderwijs voor veel mensen onbetaalbaar.

Anderstalige migranten zijn ook na het volgen van langdurig regulier taalonderwijs (soms jaren terug) nog onvoldoende gealfabetiseerd. Ook is de periode van 3 jaar niet voor iedereen toereikend om het gewenste niveau te kunnen halen.

Daarnaast is er nog een grote vergeten groep van oudkomers die de taal nog onvoldoende beheersen. Velen van hen hebben een klein of geen netwerk en ervaren een sociaal isolement. Taal is de motor onder het vergroten van participatie en zelfredzaamheid in de Bredase samenleving. Organisaties als het Taalhuis Breda en de bij BredaTaal aangesloten organisaties voorzien in een belangrijke behoefte en openen de deur naar de samenleving.

In het Bestuursakkoord 2018 – Lef en Liefde – van de gemeente Breda wordt ingezet op taalonderwijs: Taal en een leven lang leren.

Een leven lang leren verdient meer aandacht in Breda. Specifiek als het gaat om de groep Bredanaars die kampt met laaggeletterdheid. We weten dat 13% van de Bredanaars boven de zestien jaar moeite heeft met lezen, schrijven en/of rekenen. Ook lang niet alle kinderen die van de basis- en middelbare

school afkomen, bereiken het gewenste taalniveau. Dit is voor ons topprioriteit in de komende vier jaar binnen het onderwijsbeleid. Juist ook omdat beheersing van taal en kunnen schrijven de kans verkleint dat iemand thuis zonder werk zit. We zijn al gestart met het actieprogramma Taal. Dit ontwikkelen we door en daar gaan we zwaar op inzetten.

Statushouders

Recent verscheen de Integratiebarometer 2018; een onderzoek gericht op inburgering vanuit de ervaringen van statushouders naar aanleiding van de Wet Inburgering 2013.

Uit het rapport blijkt dat de kwaliteit van het taalonderwijs verbeterd kan worden en het benoemt de uitgangspunten voor effectief taalonderwijs.

Een van de belangrijkste conclusies is de noodzaak tot het bieden van maatwerk in taaltrajecten en inburgering¹:

- Aandacht voor individuele leerbehoefte.
- Voldoende continuïteit van het lesprogramma.
- Lesgeven in kleine groepen aansluitend op hun eigen niveau. De klassamenstelling is vaak te divers in leerbaarheid en instroomniveau.
- Keuze hebben in het aantal te volgen contacturen; een hoger aantal lessen is gewenst.
- Meer sociale contacten met Nederlanders.
- Meer oefenen met Nederlands in de praktijk/ meer gespreksmomenten.

¹ Uit: Vluchtelingenwerk Integratiebarometer 2018; een onderzoek naar de ervaringen van vluchtelingen met inburgering. Uitgevoerd door Verwey Jonker Instituut, in opdracht van Vluchtelingenwerk Nederland, mei 2018.

Echt maatwerk vraagt om samenwerking met partners:

- Met elkaar nog meer flexibiliteit, mogelijkheden en grotere hoeveelheid lessen en studiebegeleiding bieden. Zowel in kleine groepen als individueel.
- Samen m.b.v. het taalsprekuren nog beter zorgdragen voor het instromen in een echt passend onderwijstraject.
- Door samen te werken met maatjesprojecten bieden we meer passende ondersteuning. Maatjes kunnen meer bij het leertraject betrokken worden. Ook kwetsbare deelnemers kunnen zo eerder en beter ondersteund worden.

Er is een grote behoefte aan contact met Nederlanders, waardoor netwerkvormende activiteiten nodig zijn. Hiervoor is een structurele oplossing nodig:

- Gezamenlijk toegang bieden tot structurele sociale, netwerkvormende activiteiten.
- Samenwerken met verenigingen en organisaties op gebied van sociale ondersteuning.
- Samen inhoud geven aan een 'huiskamer' voor ontmoeting en als leer/ studiecentrum i.s.m. het Taalhuis Breda/Nieuwe Veste.

Zowel nieuw- als oudkomers hebben behoefte aan langdurige begeleiding als het gaat om het leren van de taal, vinden van een school, studie of (vrijwilligers-) werk. De huidige begeleiding is onvoldoende constateren zelfs hoogopgeleide statushouders. Dus zeker voor middelbaar en vooral lager opgeleide statushouders blijft langdurigere ondersteuning nodig, blijkt uit genoemd rapport. Ook na afloop van de DUO lening verdwijnt niet direct de behoefte aan ondersteuning bij verdere taalverwerving en participatie.

Laagtaalvaardige ouders

Welkomstaal en Inos werken samen om de doelgroep laagtaalvaardige ouders te bereiken.

In de brief van minister Slob² zijn vier punten die een significant kenmerk en goede voorspelling zijn van het risico op een onderwijsachterstand. Drie van de vier punten hebben betrekking op het doel: het opleidingsniveau van de ouders, het land van herkomst van de ouders en de verblijfsduur in Nederland.

Deze kwetsbare groep kinderen is gebaad bij ouders die beter Nederlands leren. Om deze ouders en andere oudkomers zoveel mogelijk toegang te bieden tot taalonderwijs zijn laagdrempelige basisvoorzieningen van groot belang.

² Uit: Brief aan de Tweede Kamer: investeren in onderwijskansen, Minister Slob, januari 2018 Oudkomers

Er zijn verschillende rapporten verschenen over de resultaten van de inburgering. Slechts een klein deel van de inburgeraars haalt een hoger niveau dan A2. Dit betekent dat veel migranten, ook na het examen, onvoldoende taalkennis hebben om te kunnen participeren in de maatschappij. Het verder verwerven van de taal is vaak onmogelijk, omdat de DUO-gelden worden stopgezet na het behalen van het examen. We willen ons inzetten voor het nog beter bereiken van deze doelgroep, zodat zij ook de kans hebben hun taalvaardigheid te vergroten en zo de kans op participatie te verhogen.

(Jong)volwassenen

Extra aandacht hebben we voor (jong)volwassenen die onvoldoende taalniveau hebben om de stap naar vrijwilligerswerk, opleiding of stage te kunnen maken. We steunen hen in het verwerven van voldoende taalniveau en vergroten hun zelfvertrouwen en netwerk.

Anderstaligen/statushouders/migranten die meer steun en begeleiding nodig hebben kunnen terecht in de pilot Taal en Toekomst (zie bijlage 3)

2. Speerpunten 2019 en verder

In gezamenlijk overleg hebben de partijen verenigd in Partners in Taal de volgende speerpunten voor 2019 en verder geformuleerd.

Stichting Welkomsttaal

- Toeleiding van lastig bereikbare doelgroep via huisartsen, zorg voor elkaar, voedselbank, verloskundigen, consultatiebureaus.
- Samenwerking met Gilde De Baronie en Humanitas Taalmaatjes aan Huis voor extra taal- en socialisatie ondersteuning: realisatie van een meer sluitend en beter ondersteunend netwerk, m.n. voor kwetsbare anderstaligen met een ontbrekend sociaal netwerk.
- Gezamenlijk programma met sociale partners, Taalhuis Breda en BredaTaal t.b.v. duurzame toeleiding naar en deelname aan taalonderwijs in combinatie met bredere taal- en netwerkondersteuning. Ook ondersteuning in het verwerven van digitale vaardigheden en softskills.
- Pilot met werk / leertrajecten in samenwerking met partners (combinatie van taal en stage / vrijwilligerswerk).
- Verdere professionalisering taalspreekuur ook op locatie.
- Aandacht voor alfabetisering en extra ondersteunende lessen.
- Realisatie van kinderopvang.
- Realisatie van avondlessen voor werkende laaggeletterden.
- Speciaal ondersteuningsprogramma ter ondersteuning van Eritrese deelnemers i.s.m. taalmaatjesorganisaties en buddy-organisaties.
- Monitoring van voortgang (taalniveau, netwerk, vrijwilligerswerk/stage). Ook kwalitatief.

INOS Taalklas Volwassenen

- De Taalklas Volwassenen INOS heeft zich als doel gesteld om naast het lesgeven aan het basisschoolkind en zijn/haar ouder(s) ook actief in te zetten op de taalverwerving bij de baby's en peuters. We willen de ouders nadrukkelijk aansporen om hun jongste kind(eren) mee te brengen naar school. Terwijl de ouders taalles krijgen, zullen hun zeer jonge kinderen eveneens ondergedompeld worden in een Nederlands taalbad. Door preventief te werken hopen we een taalachterstand bij de start aan de basisschool te voorkomen / te verkleinen.
- We willen hierin graag samenwerken met het Taalhuis Breda / de Nieuwe Veste / Surplus om jonge ouders z.s.m. naar de Taalklas te verwijzen.
- De in gang gezette samenwerking met de andere sociale partners binnen Breda willen we continueren en verstevigen.

BredaTaal

- De werkgroep laaggeletterdheid richt zich op de vraag hoe we mensen die laaggeletterd zijn bereiken en hoe we die naar scholing kunnen leiden. Hoe kunnen we taalvrijwilligers, coaches en wijkteams tools voor het herkennen van laaggeletterdheid meegeven!
- Door de groeiende werkgelegenheid neemt het aanbod van vrijwilligers af. De werkgroep vrijwilligers probeert taalvrijwilligers te werven en te trainen.
- Daarnaast wil BredaTaal de doelgroep (deelnemers aan taalscholing) zoveel mogelijk betrekken bij de organisatie van activiteiten, taalstages e.d.
- Om een breed draagvlak te creëren voor het Taalspreekuur willen we taalvrijwilligers van de bij BredaTaal aangesloten organisaties "opleiden" tot vrijwilliger bij het taalspreekuur. Hierdoor wordt een "linking pin" gecreëerd tussen Taalspreekuur en organisaties.

- BredaTaal zal de samenwerking van taalmaatjesprojecten met organisaties die klassikaal of in kleine groepjes werken stimuleren waardoor extra taal- en socialisatie ondersteuning wordt gerealiseerd. Huiswerkbegeleiding en het uitvoeren van praktijkopdrachten kunnen het leerproces verder ondersteunen en tussentijdse uitval minimaliseren.
- De werkgroep PR & Communicatie zal verder werken aan de naamsbekendheid van BredaTaal en de aangesloten organisaties door middel van website, facebookpagina, nieuwsbrieven en het ontwerpen en verspreiden van posters en flyers. Daarnaast biedt zij ondersteuning bij de organisatie van activiteiten zoals het BredaTaalCafé, de zomeractiviteiten, werving van taalvrijwilligers, docenten en coördinatoren en verstrekt informatie over het taalaanbod van de aangesloten organisaties.
- BredaTaal zal tevens ondersteuning bieden bij de verdere professionalisering van vrijwilligers, coördinatoren en organisaties.
- BredaTaal zal daarnaast extra financieringsbronnen (subsidies en fondsen) in kaart brengen.
- BredaTaal is het aanspreekpunt voor Stichting Lezen en Schrijven, Tel mee voor Taal, Het begint met Taal en Stichting Basisvaardigheden.

Deze voorgenomen speerpunten passen in het toetsingskader BredaDoet:

Er wordt samengewerkt vanuit een gedeeld ideaal. Er ligt een sterke focus op het vergroten van de zelfredzaamheid van de deelnemers en hun gezinnen. Het bereik wordt actief vergroot door samenwerking met maatschappelijke partners. We zetten in op professionalisering, synergie en samenhang van taalonderwijs o.a. door een extra impuls in het taalspreekuur. Taalmaatjesprojecten werken in toenemende mate samen met andere organisaties met het accent op huiswerkbegeleiding bij taalonderwijs en het oefenen van de spreekvaardigheid.

6.2 Breda Taal 2021

BredaTaal is een netwerk van aanbieders van alle gangbare vormen van Nederlands taalonderwijs in en om Breda, gericht op (volwassen) laaggeletterden en op hen voor wie Nederlands een tweede taal is.

Bereik: BredaTaal ondersteunt met name vrijwilligersorganisaties met beperkte financiële middelen. Juist door samenwerking en coördinatie op de diverse activiteiten zoals netwerkverbreding, intake, matching en doorverwijzing, aanschaf onderwijsmaterialen, werving en training taalvrijwilligers en de organisatie van activiteiten die voor alle vrijwilligers en deelnemers van de organisaties openstaan wordt efficiënt en effectief met publieke middelen omgegaan.

Doelgroep

Vrijwilligers, coördinatoren en organisaties.

Deelnemers aan formeel en non-formeel taalaanbod.

Doel

Professionalisering, doorontwikkeling en verduurzaming activiteiten BredaTaal (projectaansturing, taalcafé, zomeractiviteiten, deskundigheidsbevordering).

Samenwerking met lokale partijen en gemeente (-n)

Versterking samenwerking Taalhuis Breda / Taal voor het leven / Stichting Lezen en Schrijven.

Deskundigheidsbevordering van vrijwilligers, coördinatoren en organisaties (werving vrijwilligers, deskundigheidsbevordering, intervisie en contactmomenten).

(Mede) Invulling geven aan het taalspreekuur

(Trainen vrijwilligers taalspreekuur, inzichtelijk maken taalaanbod, procesafspraken)

Monitoring en evaluatie

BredaTaal is betrokken bij de doorontwikkeling van de Tool voor Taalcoaching (ToTa) 2.0 (Stichting Het Begint Met Taal). De ToTa wordt gebruikt door organisaties, coördinatoren en vrijwilligers bij taalcoaching en het project Kletsmaatjes, maar kan ook breder worden ingezet bij taalcoaching. Bij financiers (gemeente en andere) als ook in het nieuw te ontwikkelen kwaliteits(basis)label voor non-formeel taalaanbod (OC&W) wordt monitoring van resultaten en tevredenheidsmeting van deelnemers steeds belangrijker.

De huidige impactmeting wordt aangescherpt in overleg met Maurice de Greef. Verder wordt aansluiting gezocht op de OC&W monitortool voor WEB-gefinancierde trajecten. De ToTa wordt zodanig aangepast dat alle gegevens die OC&W wil ontvangen, kunnen worden bijgehouden en gerapporteerd.

Activiteiten

Met Kletsmaatjes wordt een nieuwe vorm van Online Taalcoaching gelanceerd. Gedurende en na afloop van de coronacrisis hebben kletsmaatjes en nieuwkomers contact met elkaar via online tools, zoals Whatsapp of Skype. Samen oefenen ze de Nederlandse taal en delen ze wat hen bezig houdt. Dat is goed voor hun taalontwikkeling en gaat eenzaamheid tegen. Het concept is ontwikkeld door Stichting Het Begint Met Taal en wordt regionaal uitgevoerd door kerngroepleden van BredaTaal (Nieuwe Veste, Gilde De Baronie, Humanitas Afdeling Regio Breda).

We verwachten hierbij een nieuwe doelgroep vrijwilligers aan te spreken die minimaal 1 uur per week beschikbaar is en digitaal vaardig (de videogesprekken vinden online plaats). Je hoeft geen docentenachtergrond te hebben. Je moet goed Nederlands spreken. Het gaat vooral om oefenen met spreken en luisteren. Een Kletsmaatje kan naast het formele leren (inburgering, regulier onderwijs) ingezet worden.

In 2021 treedt waarschijnlijk de nieuwe Wet inburgering in werking.

In het voorstel is gelukkig expliciete aandacht voor taalcoaching! Zie de Memorie van toelichting: “Om volwaardig te kunnen meedoen in de maatschappij is een ander belangrijk principe van het nieuwe inburgeringsstelsel dat het leren van de taal wordt gecombineerd met participeren. Bij het leren van taal kan het oefenen in de praktijk, door stages, (vrijwilligers)werk of bijvoorbeeld met een taalvrijwilliger via taalcoaching buiten de les (non-formeel onderwijs) een belangrijke aanvulling zijn op de lessen in de klas (formeel onderwijs). Het kan ervoor zorgen dat inburgeringsplichtigen de Nederlandse taal sneller en beter leren en dat zij meer maatschappelijke contacten hebben. Kortom: de combinatie van het leren van de taal en participeren versterkt elkaar en kan niet los van elkaar worden gezien als het gaat om het volwaardig meedoen in de maatschappij. Dit vereist een dual karakter van inburgeringstrajecten.”

In de werkgroep Taalvrijwilligers wordt gekeken naar de mogelijkheden van samenwerking tussen formeel onderwijs en non-formeel onderwijs bij de inzet van Taalmaatjes/Taalcoaches voor de begeleiding van inburgeraars bij praktijkopdrachten, huiswerkbegeleiding en taalcoaches buiten de les. Hiervoor wordt ook gekeken naar de ontwikkeling van een traject taalcoach+.

Door de groeiende werkloosheid is het aanbod van taalvrijwilligers licht toegenomen. Er dient zich een groep jonge, digitaal vaardige vrijwilligers aan die goed uit de voeren kan met videogesprekken online.

Om een breed draagvlak te creëren voor het Taalspreekuur willen we taalvrijwilligers van de bij BredaTaal aangesloten organisaties “opleiden” tot vrijwilliger bij het taalspreekuur. Hierdoor wordt een “linking pin” gecreëerd tussen Taalspreekuur en organisaties.

BredaTaal zal de samenwerking van taalmaatjesprojecten met organisaties die klassikaal of in kleine groepjes werken stimuleren waardoor extra taal- en socialisatie ondersteuning wordt gerealiseerd. Huiswerkbegeleiding en het uitvoeren van praktijkopdrachten kunnen het leerproces verder ondersteunen en tussentijdse uitval minimaliseren.

De werkgroep PR & Communicatie zal verder werken aan de naamsbekendheid van BredaTaal en de aangesloten organisaties door middel van website, facebookpagina, nieuwsbrieven en het ontwerpen en verspreiden van posters en flyers.

Daarnaast biedt zij ondersteuning bij de organisatie van activiteiten zoals het BredaTaalCafé, de zomeractiviteiten, werving van taalvrijwilligers, docenten en coördinatoren en verstrekt informatie over het taalaanbod van de aangesloten organisaties.

BredaTaal zal tevens ondersteuning bieden bij de verdere professionalisering van vrijwilligers, coördinatoren en organisaties.

Er zullen in 2021 3 Basistrainingen Nieuwe Taalvrijwilliger georganiseerd worden in samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven en Curio College. Ook zullen 'n 2 tal workshops worden gepland voor actieve taalmaatjes, taalcoaches, taalvrijwilligers.

Daarnaast zullen enkele webinars in samenwerking met MooiwerkBreda en Stichting Het Begint met Taal worden georganiseerd.

BredaTaal zal daarnaast extra financieringsbronnen (subsidies en fondsen) in kaart brengen.

BredaTaal is het aanspreekpunt voor Stichting Lezen en Schrijven, Tel mee voor Taal, Het begint met Taal en Stichting Basisvaardigheden.

Deze voorgenomen speerpunten passen in het toetsingskader BredaDoet:

Er wordt samengewerkt vanuit een gedeeld ideaal. Er ligt een sterke focus op het vergroten van de zelfredzaamheid van de deelnemers en hun gezinnen. Het bereik wordt actief vergroot door samenwerking met maatschappelijke partners. We zetten in op professionalisering, synergie en samenhang van taalonderwijs o.a. door een extra impuls in het taalspreekuur. Taalmaatjesprojecten werken in toenemende mate samen met andere organisaties met het accent op huiswerkbegeleiding bij taalonderwijs en het oefenen van de spreekvaardigheid.

Bereik

10 organisaties

Een groot lokaal netwerk

± 300 vrijwilligers

± 750 deelnemers

Zelfredzaamheid: BredaTaal draagt door de organisatie van BredaTaalCafés en zomeractiviteiten bij aan het verbinden van deelnemers met elkaar en met vrijwilligers. Hierbij staan ontmoeting, het oefenen van spreekvaardigheid en kennisuitwisseling centraal. Hierdoor worden deelnemers zelfredzaam en wordt er een sociaal netwerk gecreëerd.

Vakmanschap: BredaTaal organiseert in samenwerking met de Stichting Lezen en Schrijven en NT2-docenten van het Curio College de basistraining Nieuwe Taalvrijwilliger voor alle aangesloten organisaties. Daarnaast worden workshops en intervisiebijeenkomsten georganiseerd (Laaggeletterdheid, interculturele communicatie, herkennen van laaggeletterdheid, landeninformatie Syrië, Eritrea, het werken met lesmaterialen). Coördinatoren volgen een coördinatorentraining. Tevens ondersteunt BredaTaal de aangesloten organisaties op het gebied van organisatievraagstukken en subsidiewerving.

Via flyers, posters, de website en facebookpagina worden vrijwilligers en deelnemers op de hoogte gehouden van de activiteiten van BredaTaal en haar afzonderlijke partners.

Synergie: door een integrale aanpak en maximale benutting van het netwerk én samenwerking met het Taalhuis Breda ontstaat er een constructievere en effectievere aanpak. Hierdoor worden ervaren knelpunten gezamenlijk opgepakt en naar oplossingen gezocht.

De organisaties aangesloten bij BredaTaal werken in een aantal werkgroepen samen:

Wergroepen: Activiteiten, Vrijwilligers, Netwerkuitbreiding en -ondersteuning, Kletsmaatjes, PR & Communicatie

Hierdoor wordt optimaal gebruik gemaakt van elkaars deskundigheid en professionaliteit. *Samen wat samen kan, apart waar het moet!*

Tevredenheid

De samenwerking binnen BredaTaal wordt door de participanten als zeer waardevol ervaren. Gezamenlijke initiatieven vergen centrale coördinatie waardoor effectiever en efficiënter met

middelen kan worden omgegaan. Voorbeelden van het afgelopen jaar zijn de BredaTaalCafés, de zomeractiviteiten, de trainingen Nieuwe Taalvrijwilliger, de workshops Eritrea en Laaggeletterdheid en de voorstelling van de Nederlandse Taalshow voor vrijwilligers en deelnemers).

Trainingen voor vrijwilligers worden geëvalueerd. Ook wordt met deelnemers de vorm en inhoud van het BredaTaalCafé besproken en aangepast en worden deelnemers in toenemende mate betrokken bij de organisatie van activiteiten.

Ook de rol bij de verdere doorontwikkeling van het taalspreekuur wordt positief ervaren. Stichting Lezen en Schrijven en Stichting Het Begint met Taal weten BredaTaal steeds beter te vinden als aanspreekpunt voor de regio Breda.

Kwetsbaarheid: BredaTaal ondersteunt met name vrijwilligersorganisaties met beperkte financiële middelen. Juist door samenwerking en coördinatie op de diverse activiteiten zoals netwerkverbreding, intake, matching en doorverwijzing, aanschaf onderwijsmaterialen, werving en training taalvrijwilligers en de organisatie van activiteiten die voor alle vrijwilligers en deelnemers van de organisaties opstaan wordt efficiënt en effectief met publieke middelen omgegaan.

Begroting BredaTaal 2021			
Personele kosten			
Projectleider 0,2 fte	15.360		
Materialen en middelen			
Onderwijsmaterialen	1.500		
Vrijwilligers			
Werving vrijwilligers	500		
Deskundigheidsbevordering	1.000		
Intervisie en contactmomenten	1.000		
PR & Communicatie			
Website, facebook, foldermateriaal	1.000		
Activiteiten			
BredaTaalCafé	750 ¹		
Zomeractiviteiten	1.250 ²		
Kletsmaatjes	2.000 ³		
Onvoorzien	300		
		4.300	
Gevraagde subsidie			€ 24.860

Vanwege de corona-maatregelen zullen er maximaal 6 BredaTaalCafé's worden georganiseerd (3 BredaTaalCafé's in Buurtpunt Fellenoord en Ontmoetingscentrum De Sleutel reeds georganiseerd) De zomeractiviteiten worden in aantal beperkt (maximaal 12) en zullen in het aanbod meegenomen worden van Sommervibes2020. Voor het Kletsmaatjesproject wordt binnen de huidige begroting een bedrag van € 2.500,- vrijgemaakt voor de projectcoördinatie, trainingen, pr & communicatie,

onlinebijeenkomsten e.d. Voor 2021 verwachten we 20 kletsmaatjes te koppelen aan 20 nieuwkomers/ deelnemers).

Extra middelen door samenwerking

6.3 Stichting Welkomstaal Breda

Welkomstaal ziet al langere tijd een grote behoefte aan lessen buiten werktijd. Dit gaat om mensen die overdag werken of andere verplichtingen hebben. Hieronder vallen mensen die met een onvoldoende taalniveau zijn gaan werken. Zij worden op taalniveau niet begeleid en kunnen moeilijk ontwikkelen en doorgroeien.

Daarnaast is er een grote groep moeders met kinderen die overdag gebonden is. Het is momenteel niet mogelijk kinderopvang aan te bieden en er is geen alternatief voor handen. Ook deze mensen zijn nu niet in staat taallessen te volgen, terwijl zij daar wel behoefte aan hebben. Voor een deel zijn deze moeders eerder al bij Welkomstaal geweest toen kinderopvang mogelijk was. Extra schrijnend om hen nu te zien vertrekken.

Ook de situatie omtrent corona vergroot de behoefte aan spreiding van de lesmogelijkheden. In de bibliotheek kunnen minder cursisten tegelijk terecht waardoor spreiding noodzakelijk is.

Door in de avonden online en fysiek lessen aan te bieden wordt een groep mensen bereikt die nu geen toegang hebben tot taallessen. Zij worden in staat gesteld zich verder te ontwikkelen en hun maatschappelijke betrokkenheid te vergroten.

Doelgroep en activiteiten

Werkenden en mensen die om andere redenen niet in staat zijn om overdag lessen te volgen op locatie. Fysieke avondlessen: 2 keer 2 uur per week en digitale avondlessen: 2 keer 1 uur per week

Planning: start najaar 2020 en vervolg 2021

Begroting

Kostensoort	
Kosten docent NT2 (240 uur à 65,--)	15.600,00
Kosten coaches (3 niveaus - 720 uur)	p.m.
Kosten coördinatie en voorbereiding Welkomstaal	8.736,00
Diverse kosten (licenties en lesmateriaal)	2.750,00
Onvoorzien 10 %	2.708,00
Totaal	29.794,00

Totaal gevraagd door Welkomstaal voor 2021:

- regulier: € 150.000
- INOS Taalklassen: € 146.500

Financieel overzicht 2021

Hieronder worden enkele onderdelen uit het Toetsingskader verzameld (bereik, synergie en prijs). Voor wat betreft de overige specificaties (waarde, zelfredzaamheid, tevredenheid) wordt verwezen naar het gezamenlijk plan per subgroep. De reden voor deze splitsing is dat de aangeboden activiteiten uit verschillende budgetten gefinancierd moeten worden: geoordeelde budgetten Onderwijs Achterstanden Beleid en vrij besteedbare middelen.

Voor de planvorming 2021 gelden de volgende uitgangspunten:

- Wettelijke verplichtingen prioriteit;
- De inhoudelijke aanpak als vermeld in het Gezamenlijk plan 2020;
- Het rijksbeleid op onder andere VVE;
- De uitgangspunten 2020;
- De Strategische Onderwijs Agenda Breda (SOAB) 2019 / 2020 – 2023 / 2024;
- Scherp op de toegang tot voorzieningen, de overgangen waar we het verschil maken (doorgaande lijn, taal e.a.);
- Een verdere verdieping op inhoud.

0/6-jarigen

Project	Uitgaven pag 15 tlv OAB-budget	Opmerkingen
PeuterRegeling (oud: Regeling Kostwinnersgezinnen Kinderopvang KWR)	€ 300.000	Geoormerkt
SMI	€ 200.000	Geoormerkt
Jong JGZ	€ 192.642	
Surplus	€ 604.367	
VVE kindplaatsen Kober	€ 2.062.760	
VVE kindplaatsen Bloem	€ 64.848	
VVE kindplaatsen Woelewippie	€ 29.476	
VVE kindplaatsen Pebbels	€ 41.267	
Kleine Kapitein	€ 60.000	Eenmalig
Totaal	€ 3.355.360	

4/12-jarigen

Project	Bereik	OAB-budget	Opmerking
Schakelklassen		€ 350.000	
LOGO 3000		€ 60.000	
Eerste Opvang Anderstaligen		€ 150.000	
Zachte landing		€ 250.000	
Ondersteuning scholen VVE-leerlingen		€ 120.000	
Ontdek je talent		€ 130.000	
Playing for Success		€ 33.000	Eenm € 18.000
Stichting Leergeld		-	
Petje Af		€ 53.500	
Projectleider Educ Pl.f		€ 8.000	
Totaal		€ 1.154.500	

18+

Project	Bereik	OAB-budget	Geormerkt budget 18+
Breda Taal			€ 24.860
Welkomsttaal			€ 150.000
INOS Taalklassen			€ 146.500
Welkomsttaal avondles			€ 29.794
Totaal			€ 351.154

TOTAAL-OVERZICHT

Overzicht maakt zichtbaar ten laste van welke specifieke budgetten de uitgaven geboekt worden

A. Subgroep	B. <i>Honoreren</i>	C. Tlv OAB- budget	D. Tlv KWR / PR	E. Tlv vrije middelen en 18+ en OAB en SMI	F. Geormerkte bedragen
KWR / PR	<i>300.000</i>		300.000		350.000
0/6-jar. excl KWR	<i>3.055.360</i>	3.055.360			
SMI	<i>200.000</i>			200.000	
4/12-jarigen	<i>1.154.500</i>	1.154.500			
18+	<i>204.654</i>	50.360		154.294	
INOS Taalklassen	<i>146.500</i>	47.480		99.020	
Vrij besteedbaar					
Kleine initiatieven	<i>5.000</i>			5.000	
Sub-totaal	<i>5.066.014</i>	4.214.600			GKA nog inzetbaar
Nabetaling OCW		93.100			
Restant				18.986	Nog inzetbaar
TOTAAL	<i>5.085.000</i>	4.307.700	300.000	458.314	

TOTAALOVERZICHT 2021

Subsidiabele activiteit	2020	2021	Betalingsschema 95% + %5 tenzij anders vermeld
1. KWR / PR			KWR = Kostwinnersregeling PR = PeuterRegeling
KWR/PR Kober	190.496	195.000	
KWR/PR Belle Fleur	25.000	25.000	
KWR/PR Bloem	2.262	10.000	
KWR/PR Woelewippie	2.262	2.800	
KWR/PR Kristal	8.500	14.000	
KWR/PR Partou	5.900	7.900	
KWR/PR Pebbels	8.000	13.000	
KWR/PR KIK	6.863	6.900	
KWR/PR Deví	5.000	6.000	
KWR/PR Berebootje	6.800	12.000	
KWR/PR Op Stoom	-	2.000	
KWR/PR reservering	3.200	5.400	
SUB-TOTAAL	264.283	300.000	
2. 0/6-jarigen			
VVE totaal		2.198.351	2021: kostprijs € 10,38 incl. landelijke verhoging 3,5% (normtarief en VVE-bijdrage), 375 peuters 2022: alleen normtariefdeel wordt verhoogd HBO-coach: iedere aanbieder regelt zelf
Kober VVE	1.779.166	2.062.760	
VVE Bloem	51.997	64.848	
VVE Woelewippie	24.180	29.476	
VVE Pebbels	-	41.267	
VVE Belle Fleur	66.905	-	
Jong JGZ (Careyn)	168.282	192.642	Extra project
Surplus	604.367	604.367	
Kleine Kapitein	88.000	60.000	
SUB-TOTAAL	3.125.213	3.055.360	
SUB-TOTAAL SMI	-	200.000	Geormerkt
3. 4/12-jarigen			
BOB			
Schakelklassen	350.000	350.000	
LOGO 3000	55.000	60.000	
Eerste Opvang Anderstaligen	150.000	150.000	
Zachte Landing	210.000	250.000	
Ondersteun VVE	110.000	120.000	
Netwerk regisseurs	40.000	-	
Coördinator techniek	90.000	-	
Ontdek je talent	-	130.000	
NAC Playing + Platform	15.000	33.000	Uitbreiding en coördinatie
Petje Af	45.000	53.500	Uitbreiding
Pr.I. Educ Platform	-	8.000	
SUB-TOTAAL	1.065.000	1.154.500	
4. Taal 18+			
Pedagogische Taaloppas	-	-	

Welkomstaal	150.000	150.000		
Welkomstaal	-	29.794		Nieuw
INOS Taalklassen	146.500	146.500		
Breda Taal	24.860	24.860		
SUB-TOTAAL	321.360	351.154		
Kleine initiatieven	10.000	5.000		IMC nieuwe aanvraag
Aandachtspunten				
GKA	(70.000)			€ 70.000 voor 2020 en € 70.000 voor 2021 nog niet ingezet
TOTAAL	4.785.856	5.066.014		
SUBSIDIEPLAFOND	4.785.856	5.085.000		Rest 18.986 (plus GKA 2021 van € 70.000)

Bijlage 1 Handtekeningen deelnemers

Apart bijgevoegd.

(Nadere info: mjm.delgijer@breda.nl)

BIJLAGE 2

THEMATAFELS LEERT EN TEGENGAAN VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

VERANTWOORDING 2020 EN MONITORING 2021

Versie 8 januari 2021

---

1. Algemene inleiding

De raad van de gemeente Breda heeft het kader 'Breda, samen doen 2021 / 2022' in de vergadering van 9 juli 2020 vastgesteld (hierna: 'kader'). Dit kader geeft op een aantal beleidsdomeinen binnen het sociaal domein op hoofdlijnen de doelen aan die de gemeente op het voorliggend veld gerealiseerd wil zien. Op basis van het kader wordt subsidie aan organisaties verstrekt.

Met de werkwijze van Thematafels is de traditionele een-op-een subsidierelatie gemeente-organisatie verlaten. Samenwerking tussen de organisaties staat voorop en de specifieke activiteiten die een organisatie uitvoert, draagt bij aan een groter geheel, namelijk een maatschappelijke baat die van te voren is bepaald voor en door de stad en geprobeerd wordt samen met anderen te bereiken. Maatschappelijke vraagstukken zijn complex en geen enkele organisatie kan zelfstandig oplossen.

Bij de nieuwe manier van samenwerken volgens Breda, samen doen 2021 / 2022, past geen individuele verantwoording, maar verantwoording naar elkaar; een horizontale verantwoording. Op deze manier kan de waarde die een organisatie toevoegt aan een maatschappelijk doel, gezamenlijk bepaald worden.

De volgende vragen komen aan de orde: ligt de organisatie op schema om de vooraf gestelde doelen te bereiken of is tussentijdse bijsturing gewenst? Zijn er verdere samenwerkingsmogelijkheden om de doelgroep (voortijdig school verlaters) nog beter te bereiken door bijv. verschuiving van subsidiestromen van de ene organisatie naar de andere? Dragen de activiteiten - op nadrukkelijk verzoek van de raad - bij aan het beperken van de uitstroom van cliënten naar specialistische hulp en wordt de zelfredzaamheid van Bredanaars bevordert? Gedurende het jaar vindt monitoring en bijsturing plaats. De juridische verantwoording naar de gemeente regelt elke organisatie zelf.

2. Uitgangspunten horizontale verantwoording en monitoring

De volgende uitgangspunten ten behoeve van de horizontale verantwoording worden gehanteerd:

- Vertrouwen als basis
Er is een individuele- en gezamenlijke verantwoordelijkheid met vertrouwen als basis: ieder maakt keuzes, kan deze achteraf verantwoorden en stelt zijn keuzes bij als dat beter blijkt.
- Een positief ontwikkel- en leerklimaat
De organisaties ondersteunen elkaar bij het creëren van een positief ontwikkel- en leerklimaat, waarin horizontale verantwoording tot stand kan komen, wordt samengewerkt aan de doelstellingen op basis van respect, aandacht en passie en richt zich op leren en verbeteren.
- Transparantie en actief informeren

Een ieder is transparant over ons eigen werk, informeren elkaar actief en zoeken zelf informatie op over ontwikkelingen die relevant zijn.

- Delen van expertise en capaciteit

De organisaties investeren in elkaar door het beschikbaar stellen van expertise, tijd en capaciteit om de gezamenlijke doelen te behalen. We willen een aanspreekcultuur met elkaar mogelijk maken zowel in situaties dat het goed gaat of ook wel eens niet goed gaat.

- Het toetsingskader is de methode die we gebruiken om resultaten zichtbaar te maken aan onszelf maar ook aan elkaar.

Maak gebruik van de materialen en gegevens die beschikbaar zijn. Indicatoren:

- Definitie doelen
- Te bereiken aantallen
- Terugkijken: duurzaamheid uitvoering doelen
- Verbeterpunten

3. Verantwoordingscyclus en input inhoudelijk plan 2021 / 2022

Het doel is dat een werkwijze wordt ontwikkeld van een wijze van verantwoorden die ervoor zorg draagt dat de partners met elkaar het goede gesprek kunnen voeren. Horizontale verantwoording vraagt om (het aanleren van) specifieke competenties:

- deelnemers hebben het vermogen tot zelfreflectie;
- deelnemers beheersen de kunst van het vragen stellen.

De verantwoordingscyclus bestaat uit een reeks terugkerende en opeenvolgende activiteiten:

Stap 1 Stellen van doelen

In Breda Doet staan de beleidsdoelstellingen en beoogde resultaten op basis waarvan de thematafel haar plan heeft gemaakt voor 2021 / 2022. De thematafel heeft de criteria zoals door de raad vastgesteld, enigszins aangescherpt.

Stap 2 Het maken van plannen

De partners aan de Thematafel Aan de slag hebben voor 2021 / 2022 ieder een afzonderlijk subsidieverzoek ingediend. Elke organisatie heeft de uit te voeren activiteiten verwoord in een format dat gebaseerd is op het toetsingskader. Het toetsingskader helpt om te weten of we het goed en het goede doen en tegen een prijs die we ervoor over hebben.

Het toetsingskader gaat uit van 6 indicatoren. Drie indicatoren zijn gericht op input:

1. Wordt gewerkt aan zelfredzaamheid?
2. Synergie: wordt effectief samengewerkt met alle betrokkenen?
3. Wordt het goede vakmanschap ingezet?

Drie indicatoren zijn gericht op output:

4. Wordt het beoogde bereik behaald?
5. Staan de kosten in verhouding tot de middelen die beschikbaar zijn?
6. Is de doelgroep tevreden?

Stap 3 Start nieuwe cyclus en monitoren tussentijds

De toetsingskaderbladen zijn de basis voor het samen kunnen monitoren of we erin slagen om die waarde toe te voegen die we hebben afgesproken. De tussentijdse monitor is daarbij bedoeld om iemand te helpen de waarde te realiseren, inzicht te verschaffen waar je staat en om samen daarin verder te komen.

De bedoeling van de monitoring is dus niet het informeren van elkaar -dat gebeurt door vooraf de ingevulde toetsingskaderbladen te delen-, maar elkaar verder te helpen. Dat wil zeggen dat iemand niét gaat vertellen wat hij/zij allemaal gedaan heeft, maar de eigen reflectie daarop deelt: welke vragen of dilemma's ben je tegengekomen bij het realiseren van je beloftes, wat blijkt anders te verlopen dan je gedacht had, waar wil je feedback op, etc. Op basis van de monitor worden acties om bij te stellen vastgelegd en gebruikt voor verdere verbetering om de gezamenlijke doelen te bereiken. De resultaten van monitoring vormen de basis voor het Gezamenlijk plan voor het volgend jaar.

Stap 4 Gezamenlijk plan 2021 / 2022

Vóór 1 oktober van enig jaar moet er een nieuw plan voor het volgende jaar liggen. De toezeggingen daarvoor moeten ook in die periode zijn opgesteld. De monitoring van het lopende jaar levert input.

BIJLAGE: Horizontale verantwoording 2021 en voorbereiding Gezamenlijk plan 2021

Cyclische proces	Datum	Te doen	Doel	Acties
1	Sep 2020	Doelstellingen Breda Doet / Leert voor 2021 vaststellen	Doelen voor 2021 vaststellen	Subsidiebeschikkingen 2021 in dec 2020 verzonden
2	febr / mrt 2021	Verantwoorden	- Stand van zaken uitvoering per organisatie 2021 - Waar kunnen we van leren? Bijsturen? Innoveren? Wordt het juiste gedaan om de beoogde doelen te bereiken? Wordt een bijdrage geleverd aan zelfredzaamheid - Voorkomen verwijzing naar specialistische hulp	- Pitch per organisatie (max 5 min) Bepalen of bijsturing gewenst is - Afspraken voor uitwerken verdieping - Betrek ook de ervaringen 2020

			(rol in voorliggend veld)	
3	Mrt / apr 2021	Start Gezamenlijk plan 2022	Inhoudelijke doelen bijstellen op basis van verantwoording 2020	
	Juni 2021	Tussentijdse monitoring 2020	Stand van zaken uitvoering subsidiebeschikking 2020	
4	Sep 2021	Aanscherping ambities 2022 en def Gezamenlijk plan 2022	Resultaten monitoring vormt basis voor 2022 (subsidieplafond bekend)	Inhoudelijke doelen per organisatie Te bereiken aantallen
	Sep 2019	Idem (reserve)	Gezamenlijk plan 2022 vóór 1-10-2021	Indienen Gezamenlijk plan
Start nieuwe cyclus				
1	Sep 2021	Bijgestelde doelstellingen TT Leert		
	Febr / mrt 2022	Verantwoorden		